

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (847) BALANDŽIO - APRIL 21 • 1966 - JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Mokytojams susirenkant

Po poros metų pertraukos, ši savaitgalį, tęsiant Kanados lietuvių Mokytojų Dienų tradiciją, vėl susirenka Kanados lietuviai mokytojai Toronte. Pirmas klausimas, kuris šiuo atveju kyla, yra — ar lietuvių Mokytojų Dienos iš viso bėra reikalingos? Pastarųjų metų laikotarpįje ir ši klausimą buvo girdima ir neigiamų atsakymų, prisidėjusių prie to, kad ši tradicija buvo nutrukusi. Ar bevertė ją atgaivinti?

Atgaivintojai pirmiausia mano, kad tos dienos reikalingos patiems mokytojams pasitobulinti. Kaip Kanados šimtmečio leidiniui surinktoji statistika rodo, mūsų mokytojų kontingentas yra trijų rūšių: baigę seminarijas Lietuvoje, išgiję mokytojų cenzus Kanadoje ir pripuolamai ir mokymo darbą patekę inteligentai. Daugumoje apylinkių ši proporcija iš trijų labai ryški. Visas trečdalis mokytojų dar vis tebėra senieji Lietuvos veteranai. Jie turi pagrindines metodines žinias, moka lietuvių kalbą ir turi ilgą stažą, bet būtų klaidinga manyti, kad pasitobulinimas jiems nėra reikalingas. Pasitobulėjimas, kas daroma anglų ar prancūzų profesinių mokytojų atžvilgiu. Tie mokytojai, būdami visi cenzuoti, mažiau sia du kartus ir metus turi pasitobulinimo dieną ar dvi. Be to, didžioji jų dalis savanoriškai lanko įvairius vasaros mokytojų kursus. Ir mokytojai, ir jų viršininkai supranta, kad šių dienų mokslams einant pirmyn nepaprastu tempu, nesitobulinimas yra žengimas atgal. Ką pasakytumėm apie gydytoją, kuris šiandien vis tebegydytų taip, kaip išmoko 1930 metais? Kasmet sukuriama vis nauji mokymo metodai, pagaminamos naujos mokslo priemonės, kurių nemažą dalį galima pritaikyti ir mūsų mokykloms. Tad bent tai seniesiems mokytojams turėtų būti žinoma nemažiau, kaip jauniesiems.

Jaunieji mokytojai stovi kitoje pusėje. Ką tik išėję iš angliškųjų mokytojų kolegijų, jie naujovės gerai žino, bet problemų mokyme taip pat turi. Pagrindinės jų problemos yra angliškųjų metodų pritaikymas lietuvių kalbai, o taip pat ir permažas jų pačių lietuvių kalbos mokėjimas. Tiesą sakant, Mokytojų Dienose tiems mokytojams reikėtų atskirų seminarų, ir tą ateityje teks padaryti. Bet ir bendrosios konferencijos jiems neabejotinai naudingos.

Trečiąją grupę sudaro pripuolamai mokytojai, dažnu atveju — mokiniiu motinos. Jie paprastai turi dvi svarbias savybes — norą vaikams padėti ir mokėjimą lietuvių kalbos. Tačiau to negana. Jei gydytojo kėdėje atsistėtų žmogus, kuris tik nori būti gydytoju, bet nemoka naudoti instrumentu, ką apie tokį gydytoją pasakytume? Tiems mokytojams konferencijos, ir tai žymiai dažnesnės, būtina reikalingos.

Zinoma, kaikas pasakys, kad mūsų vargo mokyklai gali pakakti ir vargo mokytojų. Gal tai ir tiesa. Bet ar tai nėra viena iš priežasčių, kad kaikuriose vietovėse gana sparčiai pradėjo mažėti mokiniių skaičius? Pavojus yra didelis. Mokiniių mažėjimo priežasčių yra daug, bet nepaskutinė glūdi ir mokytojų juose.

Be to Mokytojų Dienas tektų pažūrėti ir platesne prasme — taip, kaip žiūrėti ir kanadiečiai. Kanadoje yra tradicija, kad Velykų atostogų metu Toronte įvyksta plati konferencija, į kurią suvažiuoja ne tik mokytojai, bet ir visi kiti mokymu bei auklėjimu besidomintieji — tėvai, kunigai, gydytojai, mokslo priemonių gamintojai, organizacijų vadai ir pan. Pasiskirsčiusi ir kelių viešbučių sales, ši konferencija leidžia išsikabinti visiems. Daug čia pasakoma nereikalingų dalykų, bet daug ir tiesos, kurią išsėdinti krašto švietimo vadovai savo apmąstymui ir galimam vykdymui. Būtų nepaprastai naudinga, kad ir mūsų Mokytojų Dienos išsplistų į šią plotmę. Jei šių metų Mokytojų Dienos ir neišpildys iki minėtų ribų, vis dėlto jos bus pirmone atkreipti visų dėmesį į mokytojų darbą ir jiems už tą darbą viešai padėkoti. A. R.

IŠ TĖVIŠKĖS KALEJIMAN

Vengrų kilmės Kanados pilietis, nuvykęs sesers vestuvės Vengrijoje, buvo uždarytas į kalėjimą. Po 18 mėn. buvo paleistas ir grįžo Kanadon. Tibor Torma sakosi pasakojęs, koks Kanadoje esąs geras gyvenimas, tačiau komunistai vengrai jį apkaltino, esą jis išgėręs ir šaukęs antisemitiskus bei naciškus šūkį. Jis prisipažįsta, kad gerę per sesers vestuves, tačiau išsiga, kad ka nors būtų kalbėjęs prieš Vengrijos vyriausybę. Sugrįžęs Kanadon jis pareiškė daugiau Vengrijon niekad nevyksias.

Ontario mokytojų konferencija, įvykusi Toronte Velykų atostogų metu, švietimo ministerio W. Davis buvo pasiūlyta vieniems mokytojams gauti B.A. laipsnius. Tarp kitų su švietimu susijusių temų, buvo diskutuojama, kokių mastu ir nuo kada turėtų būti įvestas mokyklose seksualinis auklėjimas. Buvo siūlyama nekreipti dėmesio į mokiniių apsiirgimą ir ilgus plaukus, nekreipti dėmesio į vaizną — "oddballs", kurie nenori paklusti mokyklos drausmei. Tačiau, nežiūrint šitų pasikūsių siūlymų, buvo diskutuojami ir kiti, tikrai su auklėjimu ir švietimu susiję, reikalai.

Universitetuose prasideda egzaminai ir studentai gydytojų yra perspėjami nevartoti jokių piliulių, kurios dažniausia tik pakenkia. Prieš egzaminus dauguma studentų bando visokias priemones, kad egzaminams geriau pasiruoštų. Iš 200.000 Kanados studentų net 6000 kas pavasari sudėjęs nervinėjimo ligomis. Problema sudaro ne tik egzaminai, bet ir kitos aplinkybės. Pagal protinį ligų sąjungos duomenis, apie 30.000 studentų yra reikalingi medicininės pagalbos.

Kanadoje yra 66 televizijos stotys, iš kurių didžiausia yra

valdžios kontroliuojama CBC, turinti 60 radijo bei televizijos stotijų ir 9000 tarnautojų. Privatai radijo stotijų yra 235.

Kanada savo gerovės lygiu konkuruoja dėl antros vietos su Švedija. Jeigu gyvenimo lygį galima vertinti pagal turimus pragangos reikmenis, tai Kanada užima antrą vietą po J.A.V. 1965 m. 75% šeimų turėjo automobilį, 96% — elektrinį šaldytuvą, 23% — giliašaldį (freezer), 27% — automatinę skalbimo mašiną ir džiovintuvą, 93% — televizijos aparatą ir 96% — radiją.

Kanadoje yra 107 dienraščiai, kurių 53 yra kontroliuojami sindikatu, turinčių savo žinioje eilę laikraščių ir žurnalų. Didžiausias dienraštis yra "Toronto Daily Star", turis 360.000 tiražą.

Kanados pagalba užsienio kraštams nėra didelė, tačiau kas metai didinama. Daugiausia gauna Indija. Užsienio reikalų ministeris P. Martin paskelbė, kad Kanada nurašo ir dovanoja Indijai \$10 mil. skolą, kurią Indija turėjo grąžinti šiais metais. Pinigai buvo paskolinti 1958 m., kad Indija galėtų pirkti kviečius.

Jaunimo parlamentas bus sudarytas Kanadoje 1967 m., minint Kanados šimtmetį. Iš visų 265 rinkiminių apylinkių bus išrinkta po vieną atstovą 18-21 m. amžiaus Jie bus parinkti mokyklų ar universitetų, remiantis pasiūlyjimais moksle ar šiaip visuomeniniame gyvenime. Vyriausybė apmokės visas išlaidas. Apie savaitę laiko jie praleis Otavoje, o po to bus vežiojami po visas provincijas.

G. V. Spencer, apkaltinto šnipinėjimu sovietams, byla tęsiama Otavoje. Oficialiai nustatyta, kad Spencer mirė Vankuveryje nuo širdies smūgio ir buvo rastas negyvas savo virtuvėje po trijų dienų.

Athundanti pavasario gamta. V. J. Janušiusis gėrėtis pirmieisiais žiedais

Vokietija rengiasi pokalbiui su Rytais

Vakarų Vokietijos politikai pajuto, kad atėjo laikas naujai pajudėti politinėje srityje. Iki šiol V. Vokietija savo užsienio politiką grindė komunistinių Europos kraštų nepripažinimu ir nutraukė diplomatinis santykius su kraštais, kaip Jugoslavija, kurie oficialiai pripažino R. Vokietijos vyriausybę. Dabar kyla mintis peržiūrėti šią poziciją. Nepriklausomųjų demokratų partijos vadas ir Bonnos vyriausybės narys E. Mendė pareiškė spaudai, esą reikia peržiūrėti santykius su Jugoslavija, o Berlyno burmistras W. Brandt pasisakė už pokalbį su Bundesu, Varšuvos ir kitų kraštų komunistais. Nepriklausomųjų demokratų partija tuo reikalui tariaus su kancleriu L. Erhardu, kuriam pateiktas šiuos reikalavimus: 1. pagraisinti Rytų ir Vakarų Vokietijos gyventojų susitikimus; 2. plėsti prekybą tarp abiejų Vokietijos dalių; 3. peržiūrėti institucijų veiklą bei pakreipti ją į glaudesni ryšį asmeninėje, dvasinėje ir ūkinėje srityje. E. Mendės nuomone, Bonnos vyriausybė turėtų pradėti pokalbį ir su R. Berlyno valdytojais, žinoma, su sąjunga, kurios užs. reikalų min. A. Gromyko kompartijos suvažiavime taip kalbėjo:

Ką mano sovietai?

V. Vokietijos vyriausybė tebsilaiko oficialios politinės linijos ir į santykius su Rytais žiūri su dideliu atsargumu. Vis dėlto kritšionių demokratų partijos viršininkė kyla naujų minčių. Net pats K. Adenaueris, ilgai vadovavęs ir kietai laikis sovietų atžvilgiu, pareiškė po premjero K. Gromyko skėmingo tarpininkavimo tarp Indijos ir Pakistano, kad ir Sov. Sąjunga stovinti taikos norinčių valstybių eilėse. Be to, Bonnos vyriausybė buvo bandžiusi pagerinti savo santykius su komunistine Rumunija, bet pastaruoju laiku reikalai vėl paio.

Neseniai V. Vokietijos vyriausybė išsiuntinėjo R. Europos kraštams raštą, kuriame išdėstė savo pažiūras į galimą santykių pagerinimą. Į tai atsiliepė ir Sov. Sąjunga, kurios užs. reikalų min. A. Gromyko kompartijos suvažiavime taip kalbėjo:

"Federacinės Vokietijos vyriausybė neseniai išsiuntinėjo notas Sov. Sąjungai ir kitoms

valstybėms kaip geros valios motiva. Notos branduolys glūdi reikalavime peržiūrėti dabartines sienas Europoje. Notoje kalbama taip, lyg Vokietija ir dabar egzistotų 1933 m. ribose. Atsakant į notą, reikia štai kas pareikšti: viena Europos sienų gairė nėra reikalinga sutikimo jų žmonių, kuriems antruoju pasaulinio karo rezultatai nemalonūs. Sienų klausimas Europoje galutiniai ir neginčijamai išspręstas. Mūsų draugų ir sąjungininkių valstybių sienos yra užtikrintos taip saugiai, kaip ir mūsų pačių."

A. Gromyko, pasmerkęs Vokietijos norą dalyvauti atominių ginklų panaudojime ir jos sąjungininkių rodoma palankumą ta linkme, pareiškė: "Sovietų Sąjungos vyriausybė toli gražu nemano, kad šalti santykiai su Federacinės Vokietijos Respublika turi amžinai tokie pasilikti. Sov. Sąjungos politika yra aiški. Mes esame šalininkai tų santykių pagerinimo bei sunormalinimo. Mes žinome, kad anaipol nevisi Vakarų Vokietijos vokiečiai yra užnuodyti kerštu. Ten yra taipgi jėgų, pasiryžusių nutraukti ryšius su karine praeitimi."

Ar naujas Vokietijos bandymas laimėti sovietų palankumą bus naudingas Sovietų Sąjungai ar Vokietijai, paaiškės tolimiausiose eėjimuose. Viena lieka aišku — dar niekas nieko nelaimėjo iš sovietų, pirma pats nepalaimėjęs.

TUKSTANTIS DOLERIŲ LIETUVYBEI

Kanados Lietuvių Fondo skirtingas iš pino \$1000 narių suvažiavimas š.m. bal. 16 d. padalino sekančiais: jaunimo kongresui \$500 ir liet. mokykloms \$500. Siame suvažiavime padarytas svarbus Fondui nutarimas, būtent, priimti Hamiltono (žinoma, ir Toronto) Lietuvių Namų šėrus kaip įnašus. Praeitais metais St. Catharines įgal. J. Alonderio pasiūlymu buvo priimta keletas HLN šėrus, bet Fondo valdybai nevisai aišku buvo, ką su jais daryti. Dabar suvažiavimas aiškiai pasakė. Todėl prašome tautiečius, kurie nori tapti Fondo nariais ir aukoti turimus šėrus, atsiųsti juos su atitinkamu pareiškimu Fondo reikalų vedėjui — 325 Seaton St., Toronto 2, Ont., arba betarpiškai Lietuvių Namams, kurie tuos šėrus,

perrašę Fondo vardu, mums grąžins.

Nauji nariai ir įnašai:
156. Narkevičius Vincas \$100
157. Lukoševičius Jonas \$100
118. Setkus Stepas \$100
(gyveną Hamiltone, Montrealy ir St. Catharines). Be to, per Edmontono įgal. A. Dudaravičiū gauta \$105 kaip daliniai nario įnašai imokėjimais šių aukotojų: po \$20: J. Karosas, T. Uogintas, M. Zakarevičius ir P. G.; po \$10: J. Popikaitis ir M. Dudaravičienė; \$5: E. Melikauskas. Visiems nuširdi padėka.

Fondo apyskaitas bal. 16 d. patikrino revizijos komisija iš Montrealy: Pr. Rudinskis ir D. Jurskus. Fonde yra \$24.500. Reikia surinkti iki š.m. galo \$10.500.

P. Lelis, reikalų vedėjas

Savaitės ivykiai

P. VIETNAMAS PATRAUKIA PASAULIO DĖMESĮ NE KARU PRIEŠ VIETKONGIEČIUS, BET VIDAUS POLITIKOS ŽYGLAIS. Ryšium su budistų surengtom demonstracijom prieš premjero Ky karinę vyriausybę ir jų reikalavimais civilinės valdžios buvo sušauktas plačios apimties kongresas. Jame dalyvavo 115 delegatų ir vienas budistų stebėtojų teisėmis. Jame buvo atstovaujami: politikai, miestų ir provincijų atstovai, katalikų, Hoa Hoa ir Cao Dai religinių mažumų veikėjai. Pagrindinis kongreso reikalavimas buvo — rinkimai. Be to, reikalauja duoti pilną spaudos laisvę, uždrausti veikti neutraliesiems ir komunistams, sustabdyti betkokią veiklą prieš vyriausybę prieš ir per rinkimus. Rinkimai turi įvykti 3-5 mėnesių laikotarpyje. Amerikiečių aviacija bombardavo Mu Gia tarpekį, kuriuo vykdavo komunistų tiekimas iš S. Vietnamo. Numesta 1,4 mil. svarų bombų.

Tai didžiausias bombardavimas nuo II D. karo pabaigos. Vietkongiečiai užpuolė Saigono aviacijos bazę, sunaikino 23 malūnsparnius, 5 lėktuvus, padegę gazolino tankus. Zuvo 8 kariai, sužeista 160. Amerikiečiai kariai pareiškė protestą prieš savo politikus, kurie neleidžia sunaikinti priešo centrų, iš kurių organizuojama akcija.

JAV pasiuntė griežtą notą prez. De Gaulle dėl Atlanto Sąjungos. Joje reikalaujama ne vėlyu, o 2 metų pasitraukimo laiko. Nors prez. Johnsonas notos toną sušvelnino, tačiau valstybės sekret. Rusk sako: "Keturiolika valstybių, turinčių 450 mil. gyventojų ir didelę karinę jėgą, nebus paralyzuotos Prancūzijos veiksmu." D. Rusk pareiškė, esą prez. De Gaulle užnuot siūlęs Sąjungai pakeltumus, padarė sprendimą, nesitares su sąjungininkais.

Britanija pasiūlė Atlanto Sąjungos politinį sąstatą perkelti į Londoną, o karinį centrą — į Briuselį. Bonnoje su kancleriu Erhardu tarėsi buv. JAV atstovas John J. McCloy ir britų ambasadorius Frank Roberts. Dėl 75 000 prancūzų karių V. Vokietijoje tarėsi vokiečių ir prancūzų užsienio reik. ministrai. Prieš De Gaulle keliama balsai parlamente, o taip pat prieš pasisakė buv. prezidentinis kandidatas F. Mitterand. Pasak jo, De Gaulle su Amerika elgiasi ne kaip su tradiciniu draugu, bet kaip su priešu.

JAV keičia nusistatymą Kinijos atžvilgiu. Vašingtonas pranešė, kad bus leidžiama kiniečių mokslininkams lankyti amerikiečių mokslo įstaigas. Taip pat bus leidžiami ir kiniečių korespondentai. Kol kas jokių rezultatų. Kiniečiai didina savo reikalavimus. Tiesioginiai ambasadorių pasitarimai vyksta Lenkijoje. Pasiūlyta vieta JT, bet kiniečiai tai atmetė, teigdami, jog tai tik priedanga nedraugiškos prez. Johnsono politikos. Kiniečiai nori, kad amerikiečiai atsitrauktų iš Formozos, taip pat iš Vietnamo.

Airija atšventė 50 m. sukaktį nepriklausomybės, kuri buvo paskelbta 1916 m. Velykų sukilimu. Sostinėje Dubline įvyko iškilmė, kur tarp buvusių sukilimo vadų dalyvavo ir prez. De Valera. Ši Airija nutraukė geležinkelio susiekimą su Airija, bijodama puolimų. Vis dėlto britų valdomoj S. Airijos daly įvyko neramumų, bombų sprogimų ir pan.

Egipto prez. Nasser pareiškė, kad pulstų Izraelio valstybę, jei patirtų, jog ten gaminami atominiai ginklai.

Šį mėnesį sukako 5 metai nuo nesėkmingo karinio išsiskilimo Kiaulių lankoje, Kuboje. Havana įvyko kariniai paradai ir demonstracijos. Kubiečių tremtiniai Floridoje teigia, kad raketų (Nukelta į 6 psl.)

Lietuvių koplyčios šventinimo iškilmės

J. E. vysk. V. Brizgys informuoja, kad pasirengimas lietuvių koplyčios šventinimo iškilmėms Vašingtone vyksta pilna sparta. Jau nustatyta, kad iškilmės bus rugsejo 3—4 dienomis. Rugsejo 3 d., 5 v.p.p., bus konsekruojamas koplyčios altorius ir laikomos pirmos Mišios. Rugsejo 4 d., 2 v.p.p., bus šventinama pati koplyčia. Mišios bus laikomos trijų vyskupų atskirose vietose, būtent, vysk. V. Brizgio, vysk. C. Salatko ir vysk. Pr. Brazio. Tuo būdu norima, kad visi iškilnių dalyviai galėtų sutilpti bazilikoje.

Iškilmėse dalyvauti sutiko: apašt. delegatas Vašingtone, arkivyskupas A. Samore iš Romos, keletas amerikiečių vyskupų, visa eilė augstų amerikiečių pareigūnų, lietuvių veikėjų ir dvasininkų.

Drauge su koplyčios šventinimo iškilmėmis jungiamas ir lietuvių katalikų religinis kongresas. Rugsejo 3 d., šeštadienio vakare, bus susipažinimo vakaras su menine dalimi. Sekmadienį ir pirmadienį tuo laiku, kai nebus iškilnių lietuvių koplyčioje, vyks įvairių organizacijų posėdžiai.

Kol kas lietuvių koplyčia Vašingtone Nekaltai Pradėtosios Marijos bazilikoje dar nėra baigta įrengti. Meninis apipavidalinimas buvo pavestas lietuviams dailininkams: V. K. Jonynas paruošė sienų mozaikų projektus, A. Elskus — lubų ir altoriaus fono, V. Kašuba — skulptūrų. Jų projek-

tai įvykdyti buvo atiduoti varžybiniu būdu. Dalis darbų — mozaikos, skulptūros ir kt. teko Italijos firmoms, nes ten darbas žymiai pigesnis nei Amerikoje. Išskyrus šilvinę statulą ir mozaikas, visi kiti marmurui su įrašais jau gauti iš Italijos. Padarytas ir lubų vitražas. Tikimasi, kad visas darbas bus baigtas birželio pabaigoje. Bazilikos vadovybė, susipažinusi su meniniais projektais, pareiškė savo pasigėrėjimą ir pažymėjo, kad lietuvių koplyčia ryškiai išsiskirs iš kitų tautybų koplyčių originalumu, ypač altoriaus statula ir sienų mozaikomis. Netoli lietuvių koplyčios yra lenkų, slovakių, meksikiečių koplyčios. Žemutinėje bazilikos daly — kriptoj rado vietos kitos tautinės grupės, kurios tuo pasirūpino anksčiau, kai dar nebuvo viršutinės bažnyčios. Pastarojo atskiras vietas taip pat turės didžiosios vienuolijos — jezuitai, pranciškonai, dominikonai su savo organizacijomis ir kiti.

Lėšų telkimas lietuvių koplyčiai Vašingtone nėra baigtas — jų dar trūksta. Tikimasi lėšų vą įbaigti iki šventinimo iškilmių.

Keliones į šventinimo iškilmes organizuoja ne Koplyčiai Įrengti Komitetas, o kiekviena vietovė atskirai. Nakvynės užsakyti galima per lietuvių klebonijas, kurioms netrukus bus išsiuntinotos užsakymų kortelės. Nakvynių reikalui galima rašyti: A. Vasaitis, 7803 Temple St., Hyattsville, Md. 20783, USA.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
 Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
 Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
 and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Svedijoje įsteigta Krikščionių Vieniybės Sąjunga, kurios tikslas — apjungti Svedijos liuteronus, katalikus ir kitus krikščionis buriantis apie popiežių. Sąjungos steigėjai yra du jauni augstosios liuteronų Bendrijos dvasiškai: Strangnas katedros kapelionas Lennart Lundstrom ir Vasteras vyskupijos pastorius Hans Cavallin, kurio brolis šiuo metu studijuoja Romoje, vokiečių kolegijoje ir ruošiasi tapti katalikų kunigu. Sąjunga priklauso ir katalikų kunigui bei pasauliečių. Jų tarpe — pasaulietis teologas Rolf Lyshoei. Anot pastoriaus Cavallin, "kelias iš susikaldymo i vienybę eina per atgailą". "Romos Bendrija turi oficialiai rehabilituoti Liuterį ir reformatorius, o protestantų Bendrijos turi pripažinti savo atsiskyrimą nuo Romos kaip nuodėmę". Jo manymu, "pats radikaliausias ir be abejonės, daugiausia ginčijantis punktas — susijungimas su Roma". "Mes neišsivadėsim savo teigiamųjų tradicijų pusę" — tvirtina jis, — "bet mes negalime paneigti to iškirtinio poangščio, kurį Kristus davė Petriui, kaip kalbančiam už visus Apaštalus" — pabrėžė Cavallin. "Ii Vatikano santarybos vyskupų kolegialumo mintis, atrodo, kaip tik ir bus naudinga tolimesniems svarstymams šioje srityje". Ta sąjunga kilusi iš 1960 metais pradėtų diskusijų dvasininkų ir studentų tarpe Uppsaloje ir Lunde. Per tą laiką šis sąjūdis yra susilaukęs daug paskatos iš Vokietijos ir kitų Europos kraštų.

* Patriarchas Maksimos IV Saigh pasirašė ir melkitių katalikų vyskupų sinodo vardu pasakėb pareiškimą, kad nuo dabar pripažins visas katalikų vedybas su ortodoksais, nors jos būtų atliktos ortodoksų bažnyčioje ir ortodoksų kunigo. Jie tikisi pradėti glaudesnius pokalbius su ortodoksų vadais bei kitų rytų apeigų katalikų vadais. Tarp diskutuotinių dalykų paminėtas galutinis Vėlykų švenčių datos nustatymas ir katalikų ėjimas Komunijos pas ortodoksus.

* Vak. Vokietijos vyskupų konferencija pareiškė, kad nors "Katalikų Bendrija negali pakeisti pagrindinio moterystės charakterio", vis dėlto galinti "pritaikyti teisingą pusę besikeičiančiom gyvenimo sąlygom". Keli vyskupai išreiškė savo nepasitenkinimą, kad Doktrinos Kongregacija nekreipusi dėmesio i vokiečių vyskupų prašymus Vatikano santaryboje pasakėbii galiojančiomis vedyboms protestantų su katalikais ir nekatalikų bažnyčioje. Taip vadinamos ekumeninės jungtuvės, kuriose katalikų kunigas su nekatalikų dvasiškiu drauge dalyvauja, daugiau nebebus leidžiamos Vokietijoje.

* Karalienė Elzbieta II dalyvavo Jamaikės Sventraščio pamišose anglikonų bažnyčioje, kurių metu pirmąją Sv. Rašto ištrauką skaitė katalikų vysk. John McElenny, antrąją — karalienės vyras, o pamokslą sakė anglikonų vysk. Percival Gibson.

* Pietų Vietnamo vyskupai bendrame ganytojiškame laiške kreipėsi i tikinčiuosius, prašydami maldų už taiką. "Mes turime reikalauti taikos ne betkokia kaina, nes nėra tikros taikos vergijoje, neteisybėje, priepaudoje, pyktyje ar keršte. Nėra tikros taikos tarp nugalėtojų ir nugalėtųjų. Tegali būti tikra taika teisybėje, tiesoje, laisvėje ir meilėje, supratime ir vienas kitam atleidime."

* Tarptautinė anglų kalbos liturginė komisija išleido leidinį su Mišių tekstų įvairiomis anglų kalbos variacijomis: Jis siunčiamas katalikams ir nekatalikams, prašant nuomonių bei patarimų. Paskutinė nuomonė bei patarimų įteikimo data yra birželio 30 d.

* Katalikams patekti Lenkijon šiais metais bus sunku, ypač tingei trijų pagrindinių lenkų švenčių laikotarpyje. Jau pranešta, kad šimtams amerikiečių ir olandų maldininkų bei jų vyskupams ir žurnalistams vizos nebus duodamos. Kelionių agentai Paryžiuje, Londone ir Romoje praneša, kad ten irgi panašūs suvaržymai. Amerikiečiai vyskupai dar tikisi Lenkiją aplankyti metų pabaigoje, tačiau vokiečių vyskupų Lenkija visai neįsileis. Kun. J. Stš.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Biliūnai,

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

- Gaminame valgomosios kambario ir virtuvės komplektus
- Taip pat aptarnaujame senas kėdes.
- Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
 SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
 ĮVAIROSI KILIMAI • ŠALDYTUVAI
 VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas i namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

GEDIMINAS GALVA

Pralaimėtos bylos gynimas

BREŽNEVO KALBA YRA PRAEITIES ATGARSIS, NIEKO NEZADANTIS ATEIČIAI

Vladimiras Ilijas Leninas tikėjo komunizmu, Stalinas — tik savimi, Chruščiovas — valdyba, o Leonidas Brežnevas, sutemoso beklaidžiodamas, jau i nieką netiki. Milžiniškos aukos, skurdas, nesugebėjimas spręsti esminių ūkio klausimų, ideologinis skilimas ir kompartijos noras likti valdžioje rodo jo klaidžiojimą beugnės pakrantėmis. Pagristai sakoma, kad Stalinas buvo milijonų žudikas. Chruščiovas bandė techniškomis išdėjomis išgydyti ligą, plačiai iškeruojusią tariamoje komunistinėje, iš tiesų valstybės kapitalizmo, santvarkoje. Stalinas, Chruščiovas ir pasalinęsi jo nuvertėjai stovi ant to paties liepto. Jie, siekdami išlikti valdžioje ir norėdami suvaldyti savo išugdytus žemdirbius ir darbininkus, juos išpraudžia i rėmus visuomeninės santvarkos, kurioje ūkis negali tarpiti. Tik Leninas, pamatęs savo klaidos vaisius, staiga pasuko i Nepą ir suteikė privatninkams šiekoks tokios laisvės, kurią jo įpėdiniai suvaržė.

Chruščiovo suokabininkai permenki, kad sugebėję išieiti iš prieštaravimų sukurio. Prancūzas Michel Garder, neseniai išleistoje knygoje apie sovietus, nurodo komunizmo nykimą. Jis praneša, kad 1970 m. Rusijoje jis jau būsiąs palaidotas. Autorius, žinoma, gali suklysti pranešdamas, tačiau jis teisus aptardamas nūdienę padėtį.

Pasigirymai ir klaidžiojimai

L. Brežnevo ilgas, perdėtas, neturįs jokios nuosaukumo, irzlumo nuadųžystė 1966.III.29 d. kompartijos XXIII suvažiavime darytas pranešimas rodo jo pasimetimą. Aišku, kiekviena varna nori pover plunksnomis puoštis. Kompartijos smegenys įšėjojo puošnių plunksnų, bet jų nerado. Pirmiausia jis ima neuosaukiai girtis gerais santykiais su vadinamomis "liaudies respublikomis". Ataskaitiniame laikotarpyje, t. y. per pastaruosius penkerius metus:

Mūsų santykiai su socialistinėmis draugos šalių komunistų ir darbininkų partijomis, su socialistinėmis valstybėmis neabejotinai pasidare įvairūs, glaudesni ir nuosirdesni. Geri, broliški mūsų santykiai su Bulgarijos

Liaudies Respublika, Čekoslovakijos Socialistinė Respublika, Jugoslavijos Socialistinė Federatyvine Respublika, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Kubos Respublika, Lenkijos Liaudies Respublika, Mongolijos Liaudies Respublika, Rumunijos Socialistinė Respublika, Vengrijos Liaudies Respublika, Vietnamo Demokratinė Respublika, Vokietijos Demokratinė Respublika...

Mums malonu pažymėti, kad broliškose šalyse nuolat stiprinama socialistinė santvarka, tobulinami nauji visuomeniniai santykiai, kyla liaudies gerovė, didėja tarptautinis socialistinių valstybių prestižas.

Pasaulinė socialistinė sistema nuolat žengia pirmyn. Pagrindiniai socializmo statybos dėsningumai yra bendri visoms šalims, jie gerai žinomi ir išmėginti praktikoje. Kartu socialistinės sistemos šalys besivystydamos nuolat susiduria su naujomis problemomis, kurias sukelia visas sudėtingas ir įvairus realusis gyvenimas. Paruoštų sprendimų visiems šiems uždaviniais, žinoma, nėra ir negali būti. Todėl pasaulinės socializmo sistemos vystymasis nuolat reikalauja kūrybiškai spręsti kylančius klausimus, remiantis išmėgintu marksizmo-leninizmo pagrindu, reikalauja, kad būtų keičiamasi patyrimu ir nuomonėmis. (Tiesa, nr. 74)

Toklime žodžių sraute jis skandino tiesą. Mes gerai žinome vadinamų socialistinių kraštų nesutarimus, kurie užnuodijo Maskvos ir Pekingo santykius, įtempe bendravimą net su kraštais, kuriuose buvo maskvinė armija. Apie Pekingą jis prabilo labai santūriai: "Sustikimas su kinais gali būti labai naudingas ir mes esame jam pasirovę".

Atviro melo poveikyje kompartijos sekretorius L. Brežnevas, bandąs tvirtina įsėti i baltą, pagauamas nesuvaldomo niūrio: Karinio bendradarbiavimo srityje, imperialistinėms jėgoms su JAV priešakyje išplėtus agresyviuos veiksmus, vyko tolesnio mūsų ryšių su socialistinėmis šalimis stiprinimo procesas, Varšuvos pakto mechanizmo stiprinimo i tobulėjimo procesas. Varšuvos sutartis patikimai saugo socializmo šalių tautų iškovojimus. Šioje sutartyje dalyvaujančių šalių armijos apginkluotos tobuliausiais ginklais. Karinių pratybų laukoose, ore ir jūroje tobulinama sąjunginių valstybių armijų ir įvairių rūšių kariuomenės sąveika,

tikrinama šiuolaikinės karo technikos galia, stiprėjo kovinė Varšuvos sutarties organizacijos ginkluotųjų pajėgų brolybė. Jeigu reikės, glaudžiai susitelkus šios sutarties dalijai šeimai rusiša jėga stos ginti socialistinės santvarkos, ginti laisvę mūsų tautų gyventimo ir smogs trūškinantį smūgį bet kuriam agresoriui.

Dabar Europoje visiškai ne toks jėgų santykis, kaip prieš antrąjį pasaulinį karą. Susiformavusių Europos valstybių sienų niekam nepavyks pakeisti. Netgi užsikorę ant savo amerikoniškojo sąjungininko pečių, Vakarų Vokietijos imperialistai netaps aukštesni, tik kristi jiems bus skaudžiau. Prieš agresorius dabar stovi tokia galia, neįveikiama jėga, kad, jeigu jie ryšis sukurstyti karą, nieko kito nesulauks, išskyrus savo pražūtį.

Svarbus Tarybų Sąjungos ir mūsų sąjungininkų žingsnis kovoje prieš mėginimą leisti Vakarų Vokietijos militaristams įsigyti barnduolini ginklą yra vieningas ir tvirtas įspėjimas ūkio klausimu, kurį 1965 metų sausio mėnesį pasakėb valstybės — Varšuvos sutarties dalyvės.

Mes niekad nesutiksim ir nesutiksimys su tuo, kad Vakarų Vokietijos militaristai gautų branduolini ginklą. Jeigu tai vis dėlto įvyks, bus imtasi reikiamų priemonių. Visa atsakomybė teks VFR valdantiems sluoksniams ir tiems, kurie jiems nuolaidžiauja. Niekas neturi teisės užmiršti, kad antihitlerinės koalicijos dalyvės — Tarybų Sąjunga, JAV, Anglija ir Prancūzija, — sutruškinusios hitlerinius agresorius, Potsdamo susitarimu iškilmingai įsipareigojo tautoms — padaryti visa, kas reikalinga, kad Vokietija niekad nebegrasintų savo kaimynams ir taktai visame pasaulyje. Tarybų Sąjunga bus ištikima šiam įsipareigojimui. (T. p.)

Šie žodžiai rodo Rusijos imperialistinės ilties — saugoti "socialistinius iškovojimus". Sovietai grasiina Federacijinei Vokietijai ne todėl, kad ji taiką drumsčia, bet dėl jos beviltiškos padėties gintis. Galimas dalykas, kad šie grasinimai yra siilpnybės ženklas: norima parodyti tik įsivaizduojama galybė. Ir tuo atveju negalima patikėti sovietų taikingumu, kurį ima skelbti net vakariečių valstybių valdovai. Aišku, kad sovietai geruoju nesitrauks iš sričių, kurias šiame pokaryje padovanojo JAV-ės.

STASYS DALIUS

Prancūzų kalba, Afrikos dvasia

Pilis ant vergų kaulų

Grįždamas nuo prezidentūros per parką stabtelėjau apžiūrėti didelio paminklo Henri Christopher, kur jis pavaizduotas napolėoniškojoje pozoje ant žirgo su iškeltu kardu rankoje. Ant paminklo irašai generalui, elektoriui, prezidentui, diktatoriui ir imperatoriui Henri i prisiminti. Bežiūrint ir beskaitynejančiant įrašus kiti mintis, kodėl haitiečiai šį žiaurų valdovą, užvaldžiusį kraštą teroru ir tūkstančius negrų išžudžiusį, gerdingai ir stato paminklus? Juk jis mažiausiai žiūrėjo jų interesus: iškopos i valdžios viršūnę pirmiausia Cap-Haitien pasistatė puošnius rūmus Sans Souci Palace, kur buvo jo mėgiamiausia vieta. Nuo Port-au-Prince šis vietovė skiria apie 200 mylių atstumą, todėl man neteko applanstyti, bet mačiusieji pasakoja, kad tų rūmų liekanos ir dabar sudaro įspūdingą vaizdą. Marmorinės grindys ir dabar dar tebėra gražiai išlikusios. I rūmus buvo įvestas iš kalnų kaskadomis krentas vanduo, kuris ne tik aprūpindavo praulykas, bet atšaldydavo ir visą aplinkumą.

Dar augščiau, neprienuose kalnuose La Ferriere, minėtasis Henri i pastatė atskirą pilį-citadelę, kurios akmeninės sienos turi 25 pėdas storumo. Didžiuliose citadelės sandėliuose buvo sukrutas parakas, amunicija, maistas, o požemiuose buvo įrengtos didelės vandens cisternos. Viršuje pilies tebėra išlikusios sustatytos patrankos — net 320. Kiekviena jų sveria po dvi tris tonas. Jas imperatorius privertė užtempti i neprieinamus kalnus tuos pačius negrus. Nieks nežino kiek negrų žuvo prie priverstinių fortifikacijų darbų, bet užteko, kaip sakoma, kad ši citadelė La Ferriere kalnuose buvo pastatyta ant vergų kaulų. Henri i buvo įsirengęs čia i mauzolėjų, bet brangenys ir kapas netrukus po jo mirties buvo išplėstas. Parke besamprotauojant pasigirdo nuo prezidentūros rūmų trimto garsas ir visi ant suoliukų sėdėję negrai sustojo. Nustebę žvalgsi. Priešę juodukas pasakė, kad reikia visiems atsistoti, nes vyksta vėliavos nuleidimas rūmų bokšte. Matant visus taip ramiai atsistojusius, susidaro įspūdis, kad tai vykdoma lyg su kažkokia paslėpta baime.

Paslaptingos apeigos

Grįžęs i viešbutį sužinojau, kad ši vakarą įvyks viename klube voodoo ceremonijos, kurias galiame bus pamatyti. Nors tos ceremonijos dabar yra sukomercintos ir turi daugiau vaidybinio pobūdžio bei nustosios religinio atspalvio, tačiau Haiti taip surišta su voodoo, kad kiekvienas turistas stengiasi jas pamatyti.

Pirmiausia kas gi yra voodoo? Daugybė Haiti vergų palikuonių yra kilę iš Afrikos srities Dahomey, kur vyrauja animizmas arba tikėjimas i dvasių jėgas. Šis tikėjimas, atsineštas iš tolimosios šalies Afrikoje, tebėra gyvas keltųjų negrų i Haiti širdyse ir jungiamas su katalikų tikėjimo formomis. Šiandien voodoo tikra prasme yra sistema grupės šokėjų, kurių pagalba, tikima, prisišaukiamos dvasios šokant ir pasineriant ekstazėn.

Jau vėlyvą vakarą gana išklepusiu taksii išvykau užmiestį i vieno klubo patalpas. Kelias kyla i kalnus per tokias siauras vietas, kad vos išsitenka automobilis, o abipus kelio dunkso bedugnės. Reikia tik mažo kryptelėjimo, ir automobilis nudardėtų pa kalnėn. Tačiau šoferis patyrusiais, be baimės valdo vairą i automobilis, nors pamauž, bet pastoviai uždamas pasiekia numatytą vietą. Tamsioje matome grupę pastatų i kur ne kur blykčioja elektros lempos. Vos sustojus automobilui atbėgus juodukas atidaro duris ir nuveda i klubo patalpas. Didelė apytamė salė, kur negrai dainininkai linksmina turistus prieš prasidedant programai. Ypač vienas dainininkas, grodamas gitara, rodo savo akrobatiškus sugebėjimus, įvairiose pozose už nugaros užsikidamas gitara ir neįprastose pozicijose išgrodamas melodijas.

Prisirinkus daugiau turistų, pranešama, kad prasidės programa, ir turime išeiti iš patalpos. Augstų palmių papėdėje paruošta aikštelė apstatyta kėdėmis. Tyla dengia aplinkumą, o menkai apšviestame plote milžiniški šėšėliai siūbuojančių medžių sudaro paslaptinę ir baugią atmosferą. Neįėjimui kažkokiam neįprastam laukime ištiesia nervai, kol tylą perskrodžia būgnų dundėjimas ir šauksmų garsai. Net krūpteli neįaukumo apimtas. Iš tamsos išsineria klykjančiais

balsais šokėjų grupė, lydimą būgnų dundėjimu.

Pašėlusiu tempu

Prasideda religinis šokis, kurį atlieka dešimt moterų i trys vyrai. Bongo būgnams lėtu tempu dundant, visa grupė pamauž pradeda ritmiškai šokti karts nuo karto šūkteldama. Būgnų dundėjimui greitėjant, keičiasi šoko ritmas i greitą tempą. Šauksmai atstėja, šokėjų asavimas tankėja, pradeda ant veido žibėti prakaito lašai ir taip juo toliau, juo daugiau įjėma i azartą. Tokio šoko įkarščiui metu tikima, kad kuris nors šokėjas gaus dvasios jėgas kurios nors dievybės. Bamba — lietaus dvasia, Erzulie — meilės deivė yra vardai, kuriuos šaukia vyrai, atlieka houngan pareigas (lyg ir kunigas). Jie barsto smėlį ir leidžia ryžių saujas pro pirštus. Ceremoningai uždegamas coconut riešute žiburys, kuris nešiojamas i visus kampos baidant negeras dvasias. Tuo tarpu kiti du vyrai, šūkaudami su lenktais kardais rankose kerta orą i pieties, vaikydami tas menamas dvasias. Po to su kardų smailgalais ir panašia i kreidą medžiaga jie nubrėžia fantastiškas figūras aikštelės viduryje, šokėjams vis tebesisukant pašėlusiu tempu. Pagaliau įnešamos dvi vėliavos, kurių viena vaizduoja senąjį Afrikos kraštą, o kita — dabartinę Haiti, tuo būdu simbolizuodamos dvasinį ryšį tarp praeities ir dabarties. Vėliavos perima šokėjos.

Kulminacinis taškas pasiekiamas, kai įvedamos ožys atlikimui kraujo aukos. Vėl šūkavimai baidant blogasias ir šaukiant gerąsias dvasias ir su kardų muošančiant apie ožio galvą. Ožys įpratęs i tos rūšies ceremonijas mažai reaguoja, kol pagaliau sugirdomas iš bonkos kažkoks skystis ir trinktelas per galvą išgrūva. Pagriebtas už kojų apšvaigtas ožys sukamas šoko ritme, kol atėjus aukojimo laikui turėtų būti papjautas, bet tai nedaroma — tik ceremoningai su kardų perbraukiamu per pakaklę ir skubiai išnešamas iš aikštes.

(Bus daugiau)

* Ispanijos vyskupai davė leidimą savo tikintiesiems, negalintiems sekmdieniais išklausyti Mišių, tai atlikti šeštadieniais.

Brangiam TĖVELIUI Lietuvoje mirus,

gilaus skausmo prislėgtą MARIJONĄ GRINCEVIČIŲ,

jo šeimą ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

P. S. Augaičiai

B. B. Dirsės

I. V. Ignaičiai

H. S. Kairiai

P. J. Laureckai

A. B. Stonkai

Ponią VALĘ MOTUZIENĘ ir jos šeimą

gilaus skausmo valandoje, jos mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, nuosirdžiai užjaučiame —

J. M. Br. Raškauskai

PADEKA

Mirus mylimai žmonai i mamytei a. a. Marijai Tarrydienei, sulaukėm daug užuojautų žodžių, raštų ir per spaudą. Nuosirdžiai dėkome visiems, prisidėjusiems savo paglaugomis prie velionės laidotuvių.

Ypač dėkome Tėvui Tarčizijui, OFM, už velionės lankymą, pamaldas ir palydėjimą i kapines. Nuosirdžiai dėkome seselėms vienuolėms už rožinį laidotuvių namuose ir kartu visiems už Mišias, gėles, lankymų laidotuvių namuose ir palydėjimą i kapines.

Visiems dėkingi —

vyras Pranas ir sūnūs su šeimomis

Neranda gimnazijai direktoriaus

Kovo 30-31 d. Vasario 16 gimnazijos sodyboje Romuva įvyko Vokietijos Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos sesija, kurioje išrinkta nauja valdyba. Pastaroji pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. Jonas K. Valiūnas, vicepirm. Erdmonas Simonaitis, ižd. mokykl. Fricas J. Skėrys, sekr. lt. Jurgis Barasas, narys kun. Antanas Bunga. Garbės teisman išrinkti: pirm. dr. Petras Karvelis, nariai — dipl. teis. Antanas Jasinskis, kpt. Juozas Venckus. Kontrolės komisija: Juozas Laukaitis, Arvydas Lingė, Jonas Stankaitis. Krašto tarybos atstove švietimo komisijon išrinkta Alina Grinienė.

Gimnazijos reikalai

Kr. tarybos atstovai švietimo komisijoje dr. Jonui Norkaičiui posėdyje nedalyvaujant, apie švietimo komisijos vieno mėnesio veiklą pranešė jos narys kun. Juozas Urzdė. Jo pranešimą papildė buvęs ilgametis švietimo komisijos pirm. Tėv. Alfonsas Bernatonis. Ryškiausioji švietimo komisijos veiklos dalis buvo įšiekiamas direktoriaus Vasario 16 gimnazijai Tėv. Bernatonis.

Yra užklauses tuo reikalu apie 40 galimų kandidatų ir iš visų gavęs neigiamus atsakymus. Dabartinės sudėties švietimo komisija, praktiškai veikianti nuo š. m. kovo 15 d., yra gavusi iš 10 asmenų neigiamą atsakymą. Viso yra užklausesi 11 asmenų. Diskusijoje direktorius Liubinas pasiūlė kr. valdybai kreiptis i Baden Württembergo vyriausybę, prašant bent 12-kai Vasario 16 gimnazijos mokytojų sudaryti pastovius etatus, kaip Baden Württembergo krašto tarnautojus. Kr. taryba šį pasiūlymą vienbalsiai padarė savo nutarimu. Tikimasi, kad išrūpinus aiškia padėti, būtų lengviau surasti pastovų direktorių ir kvalifikuotus mokytojus. Vienbalsiai buvo taip pat priimta sekanči rezoliucija: "PLB Vokietijos krašto taryba dėkoka kun. Broniui Liubinui už jo uolų darbą Vasario 16 gimnazijos direktoriaus pareigose ir prašo toliau jį darbuotis šiam lietuvių židiniui Vokietijoje". (Turimomis žiniomis, kun. B. Liubinas iš gimnazijos direktoriaus pareigų yra pasitraukęs nuo š. m. bal. 1 d. Red.)

Vokiečių pasiūlymas

Krašto valdyba pranešė, kad iš Feder. Vokietijos pabėgėlių reikalų ministerijos yra gauta sugestija įkurti specialią tik Vasario 16 gimnazija besirūpinančią ir ją teisiškai atstovaujančią organizaciją. Taryba, tam klausimui iširti i padaryti konkrečius pasiūlymus, nutarė sudaryti komisiją, kurioje bus atstovai švietimo komisijos, krašto valdybos ir gimnazijos direktoriaus.

Valdyba apie reviziją

Krašto valdyba nutarė išreikšti PLB valdybai padėką, kad anoji buvo sudariusi komisiją patikrinti Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnazijos atskaitomybę, kartu pareiškėdama apgailestavimą, kad V-jos LB iki šiol (kovo 31 d. Red.) nėra gavusi jokio oficialaus pranešimo apie tikrinimo davinius, kai tuo tarpu visuomenėje per spaudą yra paskleista daug įvairaus pobūdžio neįtikinamų žinių, apkalintančių tiek visą Vokietijos Lietuvių Bendruomenę, tiek kaikiuriuos Bendruomenės i gimnazijos darbuotojus. Buvo iškeltas taip pat pačios kr. tarybos narių vidinės drausmės, paremtos atsakomybe, klausimas ir prieita vieningos nuomonės, kad, darant pareiškimus, nebūtų vadovujamasi grupiniais sumetimais, o tiesa ir Bendruomenės bei gimnazijos gerove.

Priėmus rezoliucijas ir sveikinimus, sesija buvo užbaigta Tautos himnu. VKV Inf.

Ukrainiečių vadus nužudė komunistai

JAV senato vidaus saugumo pakomisės išleistoje knygoje "Murder International. Murder and Kidnapping as an Instrument of Soviet Policy" daug vietos paskirta ukrainiečių veikėjų Banderos ir dr. Lev Rebet nužudymui. Taipgi paskelbtas Petro S. Deriabin, buvusio sovietų špiūno tinklo nario, pabėgusio i Vakarų, liudijimas. Jo pasakojimai liečia daugiausia rusų politinių pabėgėlių vadų pagrobimus bei nužudymus, tačiau paminima ir keletas ukrainiečių. Pvz. 54 psl. Deriabin, apklausinėjamas sen. J. G. Sourwine, aiškino:

"Aš galiu tik pridurti prie Khokhlovo liudijimo tą faktą, kad Sovietų saugumas užsiima žudymu jau nuo 1920 m., ypač rusų bei ukrainiečių emigrantų vadų. Pacituosiu vieną pavyzdį, kuris buvo visiems žinomas, kai dirbau krašto saugume, būtent, sovietų agentų atliktą gen. Kutepovo nužudymą Prancūzijoje. Panašiai įvyko su ukrainiečių vadu Petlura. Ukrainiečių vadai Banderą i Rebet, mano krašto saugumo emigrantų departamento žiniomis, buvo įtraukti i nužudymų sąrašus. Banderą jie medžiojo jau nuo II D. karo pradžios..."

Sourwine paklauskė Deriabiną: "Ar 1926 m. gegužės 15 gen. Simonas Petlura, tuomet ukrainiečių tautinio sąjūdžio vadas, buvo nužudytas Paryžiuje?"

Deriabin: "Aš girdeju kalbant krašto saugumo emigrantų departa-

tamente, kad Petlura buvo sovietų saugumo nužudytas".

Sourwine: "Ar pulk. leit. Evgen Konovalts buvo nužudytas lagamine sprogusios bombos Rotterdame?"

Deriabin: "Aš galiu tik pasakyti, kad neturiu asmeniškų žinių apie tai, bet girdeju, kad jo nužudymas buvo krašto saugumo suorganizuotas, kai Konovalts dirbo ukrainiečių tautiniame sąjūdyje."

Sourwine: "Ar Konovalts buvo tuo metu ukrainiečių tautinio sąjūdžio vadas?"

Deriabin: Taip.

Sourwine: "Šie ukrainiečių tautiniai vadai, atrodo, buvo parinkti kaip aukos daugybei atvejų... Ar tuo metu jie buvo pavojingi sovietų siekimams?"

Deriabin: "Uie sudarė didelių pavojų prieš II D. karą, o ypač tuoj po II D. karo. Todėl sovietų saugumas pagrobė ar nužudė tokius asmenis, kaip Petlura, Banderą i Rebet, nes taut. sąjūdis ypač Vakarų Ukrainoje, buvo labai veiklus 1946, 1947, 1948 ir net 1949 metais".

Amerikos senato knygoje taipgi randami Vokietijos feder. tribunole teisėjo pareiškimai, kad Bogdan N. Stašinski, prisipažinęs Banderos ir Rebet žudiku, taipgi turėjęs nužudyti Yaroslav Stetzko ABN prezidentą ir ukrainiečių laikinės vyriausybės Lvice buvusią galvą.

Mūsų visų laukia platūs darbai

PASIKALBĖJIMAS SU KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKU ANTANU RINKŪNU

— Nuo pereinamųjų metų rudens perėmė Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovavimą. Atrodo, kad šiuo metu krašto valdybai tenka susidurti su dideliais uždaviniais.

— Kiekviena krašto valdyba atlieka tai, ką reikia atlikti ir kas esamomis sąlygomis galima. Šios kadencijos krašto valdybai pats kalendorius užkrovė daug darbo, nes iš eilės kasmet eina dideli įvykiai: šiemet — jaunimo kongresas, 1967 — lietuvių dalyvavimas Kanados šimtmetyje ir pasaulinėje parodoje, 1968 m. — Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktis. Žinoma, šiek tiek įtakos turi ir krašto valdybos perkėlimas į naują vietą. Ilgesnį laiką vienoje vietoje esanti krašto valdyba išsėmė veikėjų jėgas. Tas pats buvo, kai prieš septynerius metus keičėme valdybą iš Toronto į Montrealį, tas pats yra ir dabar, po ilgesnio laiko ją vėl grąžinus į Toronto. Kai mes išsėmsime, vėl žiūrėsime kur kitos vietos.

— Dabartinę krašto valdybą sudarant buvo laikomasi principo, kad kiekvienas valdybos narys turėtų pareigas ir kad visos svarbesnės veiklos sritys būtų valdyboje atstovaujamos. Kiek praktiškas pasirodė tas principas?

— Iki šiol šiuo principu esu pilnai patenkintas. Valdyboje nėra tik posėdžiaujančių narių, Kiekvienas turi savo darbo sritį, kurią gana savarankiškai tvarko ir už kurią atsako. Darbo sritys ir joms vadovaujantieji valdybos nariai visuomenėje žinomi iš mūsų periodinių informacijų, tad nemanau, kad čia bereikėtų tai kartoti.

— Norėtumėte stabtelėti ties politine Lietuvos laisvinimo veikla Kanadoje nėra kito veiksnio, kas tą darbą dirbtų. Ar Bendruomenė mano, kad ji pilnai atlieka?

— Tam reikaliui prie krašto valdybos jau eilę metų veikia politinis komitetas, kuris yra atliekęs eilę politinio pobūdžio darbų. Neseniai šioje srityje iškilo naujas faktorius — VLIKas pasiūlė politinį komitetui taip pat būti jo atstovybe Kanadoje. Po ilgesnių svarstymų ir pasitarimų krašto valdyba ir politinis komitetas priėjo nuomonės, kad komitetas gali sukti atlikti VLIKo paprašytus darbus, tačiau būti formalia VLIKo atstovybe negali dėl Bendruomenės statutinio motyvu.

— Minėjote numatomus platesnius darbus. Kurie tų darbų kelia daugiausia rūpesčio?

— Jaunimo metu ir kongreso reikalus gana gerai atlieka jaunimo komisija, tad pačiai krašto valdybai šiuo metu daugiausia laiko atima pasiruošimai Kanados šimtmečiui. Šioje srityje darbas eina trimis kryptimis: rūpinamasi gauti vietą Lietuvių Dienai pasaulio parodoje (jau gauta, Red.), kuri įvyks Montrealyje 1967 m., rušiamas Kanados šimtmečio leidinys apie lietuvių anglų kalba ir stengiamasi įtraukti mūsų meninius vietinius ir šimtmečio plane numatytus atskirų vietovių jaunimo pasikeitimus. Parodos reikalai pagrindini darbai atlieka Montrealyje sudaryta komisija, pirmininkaujama apyl. pirm. R. Verbylos. Šimtmečio leidinio reikalams Toronto sudaryta centrinė komisija, pirmininkaujama dr. J. Sungailos. Redaktoriais pakviesti prof. Puzinas ir kun. dr. P. Gaida. Iš viso į šį darbą jau įtraukta keliadesimt bendradarbių visoje Kanadoje. Žinoma, toji knyga bus gera tiek, kiek stropiai

— Užsiminėte apie Klevelando konferenciją. Kokios mintys kyla žvelgiant į jos darbus atgal?

— Pirmiausia pasitvirtino faktas, kad mūsų, t. y. Kanados, visuomeninio darbo organizacijos tvarka yra žymiai sklandesnė už amerikiečių. Pas mus viskas yra sukoncentruota į K. L. Bendruomenę. Tuo būdu Krašto valdyba yra vienintelis lietuviams, kaip visumai, atstovaujantis organas. JAV-se, kaip pamatėme, yra anot Baranauko, „kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų, kalnai ir mažai kalneliai“. Gana nelengva tiems patiems „kalnams“ vieningai dirbti. Klevelando konferencija vis dėlto įrodė, kad susitarti galima. Lieka tik palinkėti, kad visi tą susitarimą nuosirdžiai vykdytų.

Aplankė 80 delegacijų Jungtinėse Tautose

Lapkričio 13 d. žygis į Jungtines Tautas Niujorke tęsiasi toliau įvairiomis formomis. Jaunimo kongreso rengėjai renka parąs po peticią Jungtinėms Tautoms; žygio organizatoriai R. Kezys ir A. Mažeika pradėjo naują radijo programą „Laisvės žiburiai“; J. Miklovas su kitais vienimais lietuviams, latviams ir estais sudarė pastovią organizaciją Niujorke ir pavadino ją „Baltic Appeal to United Nations (BAT-UN)“. Tos organizacijos tikslas yra „informuoti Jungtinių Tautų narius apie sąlygas Baltijos valstybėse“. Jos sudarytos grupės lanko įvairių kraštų atstovybes Jungtinėse Tautose. Iki šiol jos aplankė 80 delegacijų ir rengiasi lankyti likusias 34. Joms buvo įteikta atitinkamos literatūros apie Baltijos valstybes.

Lietuviams BATUN organizacija atstovauja „Lietuvių Antikoloninė Lyga“, kurios pirmininku yra J. Miklovas. Ji plečia savo veiklą, kaip ir estai su latviais. Oficialiame pareiškime sakoma, kad BATUN „nėra nei politinė, nei įstatymus leidžiančias institucijas paveikti siekianti organizacija, ir jos veikla nėra nukreipta į kurią nors vieną valstybę“.

— Jokia valdžios įstaiga ar politinis vienetas Jungtinėse Amerikos Valstybėse ar kuriam kitam krašte BATUN neremia ir jam nevadovauja. Baltiečių organizaciniai vienetai, sudarantys BATUN, skatinami plėsti savo narių skaičių, užtikrinti savo tautinių bendruomenių paramą, steigti BATUN skyrius.

BATUN vadovybė paskelbė šią principų deklaraciją:

1. Baltiečių Žygio į Jungtines Tautas Komitetas pasisako už visų tautų apsisprendimo principą ir palaiko jo visuotinį įgyvendinimą. Todėl BATUN yra priešingas imperializmui, kolonizmui ir betkuriuos tautos išnaudojimui kitos tautos naudai visose jų formose.

2. Pirminis BATUN tikslas yra išgauti apsisprendimo teisę įgyvendinimą Estijai, Latvijai ir Lietuvai pašalinant sovietų okupaciją ir atstatant jų valstybinę nepriklausomybę.

3. Estijos, Latvijos ir Lietuvos vidinių politinių, socialinių ir ekonominių sistemų klausimų sprendimas priklauso tų kraštų žmonėms, išskiriant tačiau okupacines valstybes kolonistus.

— Man atrodo, kad toji struktūra yra pakankamai gera. Jau keliolika metų bendruomenė išsilaikė kaip pilnai demokratinis vienetas, veikiantis organizacijų padedamas, stovintis nuosaliai nuo grupinių nesutarimų. Tokia Bendruomenė reikia išlaikyti ir toliau. Tai yra principinė pusė. Formaliniu atžvilgiu atėjo laikas pagrindinai peržiūrėti mūsų statusus. Daugumas jų buvo surašyti prieš dešimtmetį, taigi, kiek atsiliko nuo gyvenimo, ypač labiau, kad, Bendruomenei užsiregistravus valdžios įstaigose, atsirado kaikiurių skirtumų tarp bendrųjų valdžios nuostatų ir mūsų statusų. Todėl šių metų krašto tarybos sesijoje teks svarstyti statusų pakeitimus. Rinkimų taisyklės, dėl kurių keliama ypač daug priekaištų, numatome svarstyti 1967 m. krašto tarybos sesijoje, kuri bus paskutinė prieš naujuosius rinkimus.

— Paskutiniame krašto tarybos suvažiavime buvo, be kitų, priimtos dvi rezolucijos, apie kurių vykdymą mažiau tuo tarpu girdima. Turiu galvoje rezoluciją dėl platesnės imigracijos iš Pietų Amerikos ir rezoluciją dėl pagalbos mažesniams apylinkėms.

— Suorganizuojame platesnės lietuvių imigracijos iš Pietų Amerikos žodis priklauso ne tik mums, bet taip pat pačios Pietų Amerikos lietuvių bendruomenėms ir LB valdybai. Ši reikalą atskiru punktu išskėliau Klevelando veiksnių konferencijoje, kur plačiau pasisakė inž. A. Nasvytis, neseniai apvažiavęs Pietų Amerikos liet. bendruomenes. Yra gana skirtingų nuomonių, nors konferencija tam ir pritarė. Tolimesnis to reikalo aiškinimas pavestas mūsų politiniam komitetui, kurio sąstata ruošiamės pradėti.

Baltiečių grupė lanko Vatikano stebėtoją Jungtinėse Tautose. Iš kairės: Tila Pustrem — Estų Studentų Sąjungos pirmininkė, prel. Alberto Giovannetti — Vatikano stebėtojas ir prel. J. Balkūnas — Baltic Appeal to United Nations (BATUN) pirmininkas

MILŽINO SILPNYBĖS I

Sovietų Sąjungos kolchoziniai vargai

Sovietų laimėjimai erdvėse pastarųjų kelerių metų laikotarpyje užgožė labai patogia užmaršties skraiste sovietinio komunizmo didėjančią atsilikimą žemėje. Šiandien Vakarų pasaulyje daug kalbama apie Sov. Sąjungos reketas, branduolinius ginklus ir tik retais atvejais užsimenama apie ekonominę netvarką.

Sovietinės kompartijos XXIII suvažiavimo proga laisvojo pasaulio spaudoje buvo paskelbta eilė pranešimų apie dabartinį gyvenimą Sov. Sąjungoje ir vis dėlto, dešimties metų neprieklausius, artėjančios revoliucijos 50 metų sukaktis, balansas, iš tiesų, labai liūdnas. Politiniame fronte komunistai gali pasigirti, kad jie buvo valdomi genijum vadinamo Lenino, kraugerio vardo susilaukusio Stalino, didžiojo kukurūzų garbintojo Chruščiovo ir dabar dar plačiau nepasireiškusio Brežnevo.

Stalino laikų terorą patyrė ne tik liaudis, bet ir augstieji kompartijos pareigūnai. N. Chruščiovo pateiktas duomenimis, kompartijos XVII suvažiavime nariais ir kandidatais į centrinį komitetą buvo išrinkti 139 geri komunistai, kurių 98 vėliau buvo sušaudyti Stalino įsakymu. Nikita sustabdė Stalino praktikuoat terorą, bet ir jis neįstengė Sov. Sąjungai atnešti kompartijos programose pažadėtus gerovės.

Amerika nepralenkiama N. Chruščiovas dėjo daug pastangų pakelti žemės ūkio gamybą, kad kraštas bent jau pats gautų išimatinį. Tačiau 1963 m. jis buvo priverstas už gryną auksą pirkti užsienyje rekordinį 10 milijonų kvadratinį kilometrą. Sakoma, kad dėl to centriniam komitetui vyko karštos diskusijos — kaip kurie nariai siūlė kviečių nepirkti. Jų nuomone, sovietinė liaudis galėtų suveržti diržus ir pakelti maitinimo neprieklausius. Laimėjo N. Chruščiovas, primindamas savo kolegoms 1947 m., kai Stalino valdoma Sov. Sąjunga eksportavo grūdus, nors kankiuriose vietovėse sovietinė liaudis beveik mirė badu.

Kiekvienas amerikietis ūkininkas, kuriam tenka lankytiis derlingoje Ukrainoje, yra linkęs manyti, jog šis derliaus aruodas be ypatingo vargo galėtų ir turėti išimatinį visą Sov. Sąjungą. Taigi, kaltės tenka įieškoti ne tik mašinose ir trąšose, bet pa-

VYT. KASTYTIS

N. Chruščiovo geru noru avantiūra Kazachstano dirvonuose baigėsi visiška katastrofa 1963 ir 1965 m. Kolchozininkai tada atsiėmė tik į pasėlius investuotus grūdus, neužsidirbdami pinigų darbdariniams apmokėti. Į tuos Kazachstano dirvonus buvo sukišta daug žemės ūkio mašinų ir darbo jėgos, daug rublių, kuriuos galima buvo panaudoti kitose srityse.

Visi gerai atsimename Nikitos garsųji pažadą pasivyti ir pralenkti Ameriką. Tarp 1959 m. ir 1965 m. jis buvo išspareigos pakelti žemės ūkio gamybą 70%, o dabar iš L. Brežnevo lūpų neseniai nuskambėjo skaudūs pripažinimai: „Žemės ūkio gamyba pakilo tik 10%. Gyvulių prieauglis, palyginus jį su ankstesniu penkmečiu, šiame laikotarpyje yra perpus mažesnis, kai tuo tarpu kiaulių, avių ir paukščių gerokai sumažėjo ne tik prieauglis, bet ir pats jų skaičius...“

Remiantis paskutiniaus duomenimis, Amerikoje iš kiekvieno akro priklauiama tris kartus daugiau grūdų, negu Sov. Sąjungoje, prikasama 2,5 karto daugiau bulvių, nuraunama beveik tris kartus daugiau cukrinių runkelių. Amerikiečių žemės ūkio specialistų nuomone, dėl šio milžiniško skirtumo nuopelnai tenka mašinoms ir trąšoms. Pagal dirbamos žemės akrai skaičių amerikietis ūkininkas turi penkis kartus daugiau traktorių, dvigubai daugiau kombainų ir į žemę investuoja keturis kartus daugiau trąšų už sovietinį kolchozininką.

Kolchoziniai baudžiauninkai

Kiekvienas amerikietis ūkininkas, kuriam tenka lankytiis derlingoje Ukrainoje, yra linkęs manyti, jog šis derliaus aruodas be ypatingo vargo galėtų ir turėti išimatinį visą Sov. Sąjungą. Taigi, kaltės tenka įieškoti ne tik mašinose ir trąšose, bet pa-

Reikalaujama reformų Ekonomistai seniai yra pastebėję kolchozinės sistemos neraktiškumą. Centrinis planavimas netinka žemės ūkiui. Pagrindiniai sprendimai turėtų būti daromi vietoje — pačiam kolchoze, kur geriau žinoma, ką ir kur sėti, kada pjauti ir akėti. Visą reikalą komplikuoja ir kolchozinko abuojumas savo darbu. Vienintelis paskatų gali būti tik materialinis kolchozinko sudominimas. L. Brežnevas ir A. Kossyginas jau yra pradėję reformas šioje srityje, apkarpydami centrinio planavimo varžtus ir daugiau dėmesio skirdami kolchozinkų atlyginimui. Tačiau šios reformos toli gražu nepakankamos, nes kolchozinė sistema esmėje lieka nepasikeitusi. Kolchozininkas ir toliau turi pasitenkinti paprasto baudžiauninko vaidmeniu, kai tuo tarpu logiškiausia būtų jį padaryti žemės savininku. Privačios sklypeluose pasiekti rezultatai liudija, kad jis nėra užmiršęs ūkininkavimą — be kompartijos direktyvų, dirbdamas sau, sugeba išauginti 34% visų žemės gaminių.

Reformos klausimą yra kelęs netgi komjaunimo organas „Komsomolskaja Pravda“. Jorektorius mato, kad kolchozinė sistema kraštą veda alio smėlio link. Laikraštis, žinoma, ne išdriso atsiskyti kolchozų, bet siūlė juos sumulskinti ir išdalinėti 5-6 žemdirbiams, kurie galėtų naudotis visiška savo iniciatyva, nors oficialiai žemė ir toliau liktų valstybės nuosavybė. Šis pasiūlymas, aišku, nebuvo įgyvendintas dėl politinių komplikacijų — kolchozų išdraskymas reikštų kompartijos prisiąžinimą, kad priverstinis kolchozų įvedimas buvo didžiulė sovietinio komunizmo klaida. Praradus neklaidingumo dogmą vienoje srityje, kas gi betikės kompartijos neklaidingumu ir kitose srityse? Bėlika viena išeitis — ir toliau pirkti kviečius iš Kanados.

Praėjusių Velykų proga gautas šis fotografuotinis atvirukas sveikinimas iš Suvalkų trikampio

Lietuviai Vakarų Kanados televizijoje

Jau iš anksto Kanados lietuviškoje spaudoje buvo paskelbta programa ir kuriose Kanados vietovėse bus galima ją matyti. Programa truko pusę valandos. Ji buvo rodoma CJAY — CTV stočių: Winnipeg—kovo 27 d., Vancouverje — balandžio 3 d. ir Moose Jaw — balandžio 9 d. Programa vadinosi „Canadians All“.

Winnipeg televizijos stotyje š. m. kovo mėn. 27 d. buvo atlikta ši programa: Suktinis, Audėjė, Malūnas ir Vėdaras. Soko 8 poros jaunimo, kuris gana gyvai ir gražiai atrodė tautiniuose drabužiuose. Po to penkios poros vaikų iš pašok: Žilvijė ir Klumpakoji. Protarpiais į šokus buvo įjungiamas choras, kuris padainavo: „Jaunimo giesmė“, „Kur bėga Sešupė“, „Berniukai mūsų“, „Vai varge, varge“ ir „Pavasario dainelė“.

Malonu, kad winniegiečiai lietuviai turi gerų pažinčių ir parlamento atstovų tarpe, kurių vienas — Mr. Richard Seaborn yra televizijos stoties muzikinės dalies direktoriumi. Jis dažnai atsilankydavo ir choro repetitijas, pamokindavo ir padėdavo savo patarimais, o be to, jis pats dalyvavo ir televizijos stotyje, padėdamas paruošti lietuviškos programos eigą.

Garbė tenka ne tik tautinių šokių mokytojai J. Kriščiūnienėi, bet ir visiems Winnipeg lietuviams, kad net pats televizijos stoties režisiorius Mr. C. Rourke išsireiškė: „Geriausieji iš visų tautų tenka įvertinti lietuviškus tautinius šokus“.

Negalima nepaminti ir mūsų parapijos kleb. kun. J. Bertausius, kuris visomis išgalėmis padėjo paruošti šią programą. Parapijos salė visuomet buvo atvira, o be to, savo atsilankymais, padaršinimais bei pagalba teikė ryžto bei energijos programos vadovams.

Kovo 2 d., kai Winnipeg lietuvių parapijoje vyko kolekcijs, o choristai bei tautinių šokių dalyviai per sniego pusynus ir neapsakomą Manitoboję vykusią audrą subrido repetitijoms, parapijos kleb. kun. J. Bertausius su kolekcijų vadovu mons. dr. Vytautu Balčiūnu atvyko į repetitijas stebėti pasirušimo darbų.

Visus nustebino choro dalyvės E. Galinaitienės staigmena — ji televizijos personalui paruošė gražų tortą, už kurį ji gavo padėkos laišką kartu su iškurdotu programos juoste. Laiškas užbaigiamas sakiniu: „I hope it will bring you a great deal of pleasure. Thanking you again for your wonderful thought, I am, Yours very truly, (pas.) Richard Seaborn, M.L.A., Wellington.“

Kaip matome, Manitobos lietuvių kolonija drašiai išėjo viešumon ir išjungė į gausesnį sveitintųjų grupių tarpą. (Apie asmenis, kurie prisidėjo prie televizijos programos paruošimo, žiūr. „T2“ 15 nr.) K. Strikaitis

Kanados pajamų mokesčiai

Nėra laikotarpio, laisvo nuo mokesčių: kiekvienas asmuo, atvykęs gyventi Kanadoje, yra įpareigotas mokėti mokesčius. Jei jums pasakoma kitaip, yra netiesa — reikia mokėti mokesčius nuo pirmųjų atvykimo metų.

Nevisos jūsų pajamos apmokestinamos. Iš visų pajamų, kurias gaunate Kanadoje, yra leidžiama atskaityti tam tikros sumos, ir mokesčiai mokami tik nuo likučio. Tai yra vadinamos apmokestinamos pajamos. Kai sudedate pajamas, nereikia įtraukti karo invalidumo pensijos, šeimos ar vaikų priedų, nedarbo draudimo ar darbininkų kompensacijos išmokėjimų.

Pajamų atskaitos Svarbiausias dalykas yra žinoti apie pajamų atskaitas, kurias reikia pareikšti. Jei to nepadarysite ar padarysite klaidingai, tai sumokėsite daugiau, negu reikalinga. Labiausiai žinomos atskaitos yra asmeninės — personal exemption, į kurias įeina išlaikomi asmenys, gydymo išlaidos, aukos labdarai, unijų ir pensijų mokesčiai. Nevisi asmenys, kuriuos išlaikote, gali būti skaitomi priklausomais asmenimis, ne visos gydymo išlaidos gali būti pripažintos, nevisos labdarai duotos aukos įskaitomos. Tai reiškia, kad jūs privalote kiek galima daugiau žinoti apie atskaitas. Mokesčių ministerijai reikia pateikt reikalaujamas žinias, nes kitaip gali negauti atskaitų.

Asmeninės atskaitos Asmeninės — personal exemptions priklauso nuo to, kaip ilgai jūs gyvenote Kanadoje kalendoriniais metais, ką turite išlaikyti, kiek kainuoja jų išlaikymas. Pirmasis \$1.000, uždirbtas Kanadoje, kai gyvenama ištisus metus, nėra apmokestinamas. Jei turite 65 metų amžiaus ar daugiau atskaita padidinama iki \$1.500. Prie asmeninių atskaitų priklauso išlaidos, padarytos kitų asmenų išlaikymui, bet nevisos. Mokesčių įstaigos gali jums leisti atskaitas priklausomų asmenų išlaikymui pagal atskaitos dydį, priklausomai asmens giminytė, išlaikymo motyvą ir pagal asmens gyvenamąją vietą. Turite suteikti visas informacijas mokesčių įstaigoms (užpildant mo-

Atėiviai — KANADOS TURTAS Vis didėjančiai ateivių reikšmė Kanados versluose buvo pastebėta Jean Marchand kalboje, plilietybės ir imigracijos ministerio. Daugiau kaip 6.000 ateivių įsteigė savo nuosavus verslus Kanadoje 1965 m. Jų finansinis pajėgumas vertinamas ligi \$31 milijono, iš kurių \$15 milijonų jau yra įmokėta. Daug yra sudėtinųjų verslų, nes 1.533 ateiviai įkūrė 1.167 verslo vienetus.

„Sie pranešimai, sako Mr. Marchand, duoda supratimą apie investacijų dydį, nes daugelis imigrantų, ypač tie, kurie kalba anglų ir prancūzų kalbomis, greitai įsijungia ir nepalaiko ryšių su imigracijos ministerija. Dėl to manoma, kad imigracijos ministerijos pareigūnų pranešimai paliečia tik 25% tų, kurie yra įsteigę savo verslus“.

15 metų laikotarpyje, kuris baigėsi 1965 m., 26128 ateiviai tapo savininkais įvairių įmonių. Jų šeimos turi 96.475 narius. Įmonės samdo arba moka algas 80.000 asmenų. Pagal kilmės šalį, naujuose versluose per 15 metų įsikūrė ateivių iš Vokietijos — 2.883 iš Olandijos — 2.258, iš Italijos — 1.770, iš Anglijos — 1.352, iš Vengrijos — 830, iš J.A.V. — 811.

Can. Scene

ATEIVIAI — KANADOS TURTAS

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic
Medicininis ir pooperacinis gydymas
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spinduliuojanti garų vonios. Gydome įvairius psichologinės terapijos.
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.
460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAIMAS IR MIESTAS

"Svyturio" žurnalo puslapiuos ekonomistas B. Poškus ir žurnalistas J. Štupinskas svarsto kaimo gyventojų mažėjimo skaičius problemas. Prieš karą miestuose buvo 23 Lietuvos gyventojų, o 1965 m. — jau 43,7%. Šiemet miestuose gyventojų priskaitoma: Vilniuje — 305.000, Kaune — 276.000, Klaipėdoje — 126.000, Šiauliuose — 78.000, Panevėžyje — 61.000. Visi Lietuvos miestai turi 1.337.000 gyventojų. Kaimo dirbančių žmonių skaičius yra sumažėjęs 1,8 karto. Darbo jėgos trūkumas ypač jautiamas šių rajonų kolchozuose: Šilutės, Akmenės, Šiaulių, Joniškio, Pakruojo, Radviliškio, Kėdainių, Panevėžio, Pasvalio ir Biržų. J. Štupinskas nusiskundžia: "Kai pabūnu Pakruojų, Šiaulių, Joniškio ar kitame šiauriniame Lietuvos rajone ir subatvakariais neišgirstu "Zveng žirgelių lankų", man atrodė, kad ten kaimas kažkoks kurčias, nebegyvas. Argi nesam kalti, kad ten nedaug jaunimo?" B. Poškus yra kitokios nuomonės — jis prisimena tuos laikus, kai kompartija gimnazijos abiturientus vertė pasilikti kaime: "Jaunos sirdys pakluso, daug jaunųjų pasilikti dirbti namie, kaimie, abiturientų brigadose. Bet paskui lazda atsikuko kitu galu. Visi apsižiūrėjome, kad trūksta stojančiųjų ir technikumų, Lietuvos žemės ūkio ir veterinarijos akademijas. Nuobiros telieka pedagoginiams institutams..." Jo nuomone, i miestus išsikėlusį jaunimą pakeitė žemės ūkio mašinų, kurios dabar atlieka 97% darbų, arkliams palikdamos tik 3%. Pagerėjus uždabams kolchozuose, kaimo gyventojų mažėjimas krinta: 1963 m. i miestus išsikėlė 11.700, o 1964 m. jau tik 2.200. Darbo jėgos perteklius jautiamas Dūkijėje, kur bloga ir nederlinga žemė, bet dūkiai nelinkę keltis i šiaurinius Lietuvos rajonus.

NIKITOS DIRVONAI
N. Chruščiovo iškurti kolchozai Kazachstano dirvonuose tebėra neužmiršti. Kovo 31 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties i Balajevą S. Kazachstane išvyko 350 taltinkinių — žemės ūkio specialistų, mechanizatorių ir statybinių. "Tiesos" korespondentas V. Sadauskas, nutylėdamas visas tuose dirvonuose Nikitai ištikusias nėsėkmes, rašo: "Palaikydami tradicinius draugystės ryšius, taltinkiniai išvyko i plėsinį karsą padėti auginti gausius derlius..."

KLAIPĖDOS UOSTAS
Neužšalantis Klaipėdos uostas prekybinio laivyno linijoms turi ryšius su 16 kraštais, jų tarpe su Švedija, Norvegija, Islandija, Olandija, Prancūzija, Danija, Anglija, Rytų ir Vakarų Vokietijomis. Krovinių apyvarta, sovietinės ELTOS teigimu, prieškarinį lygį yra viršijusi penkis kartus.

OPEROS TEATRO RUMAI
Projekto autorė architektė N. Butėtė pateikia pluoštą žinių apie Vilniuje statomus operos ir baleto teatro rūmus. Vietą jiems buvusi parinkta Neries krantinėje tarp L. Geros ir Vienuolio gatvių. Žiurvoj salė turės 1.500 vietų ir bus amfiteatrinio stiliaus — su kylančiu parteriu ir balkonais. Scenos dydis 27x21 m, augštis 30 m. Pagrindinėje scenos dalyje bus įrengtos pakeliamos ir nuleidžiamos aikštelės, 17 m skersmens ratas greitesniam dekoracijų pakeitimui. Projekto paruošė dalyvavo: vyr. konstruktoriai — I. Duktorskytė, C. Strimaitis, inžinieriai — J. Siemeniukas, L. Grišna, L. Lobiseva, S. Survilienė, R. Sadovalova, Z. Alekniene, A. Genzelienė, architektai — E. Pilypaitienė ir R. Kristapavičienė.

MINIMAS JULIUS JANONIS
Visoje Lietuvoje prasidėjo Julius Janonio 70-to gimtadienio minėjimai.

mai. Spaudoje jis garbinamas kaip pirmas revoliucinis poetas. "Tiesa" paskelbė biržiečių laišką, kurį pasirašė vidurinės mokyklos vedėja J. Pangonienė, i pensiją išėjus mokytojas L. Nastopka, centrinės ligoninės gydytojas J. Rusteika, bibliotekos darbuotojas K. Snarskis ir rašytojas P. Skodžius. Jie pasakoja, kad netoli Biržų gimusio J. Janonio garbei jo vardu mieste pavadinta gatvė, aikštė, mokykla, o rajone — vienas kolchozas. Laiško autoriai nusiskundžia, jog kadaise buvo nutarta Biržuose pastatyti ir paminklą, kurio projektą paruošė skulptorius J. Mikėnas, bet 1960 m. nutarimas buvo atšauktas. Jie prašo kompartiją paminklą pastatyti šio jubilėjaus proga ir, žinoma, negaili už sachariną saldėsių žodžių: "Paminklo pastatymas naujai išreiškė karštą liaudies meilę nuostabiui poetui, Komunisto m. Rytė pranašui..."

NAFTOS TEBEJESKOMA
Kompartija yra užsispyrusi Lietuvos padaryti naftos kraštą. Kalvarijos, Parovėjos, Krekenavos, Sasnavos, Raseinių grėžiniuose buvo aptikti naftos klučiai — bitumų. Gieles grėžiniai užtikro ir šiek tiek skystos naftos. Dabar naftos ieškojimo darbai koncentruojami Gargždų, Plungės ir Kybartų plotuose. Kalbama apie naują galinęsni technologiją, kurią savo žinioje turi geologai — L. Varnas, B. Zabulėnas, A. Valušis ir J. Vaitiekūnas. Ta galinėse technika, be abejonės, reikiška, kad stengiamasi pasiekti dar gilesnius žemės kluodus, nors pelningam naftos eksploatavimui grėžinių gylis yra didžiausias priežas.

ATSAKYMAI I ANKETA
"Tiesa" paskelbė anketa skaitytajams, kviesdama juos pasidalinti gyvenimo džiaugsmais ir rūpesčiais. Pirmieji atsakymai nėra labai džiugūs: "Kaunietis Juozas Kurapka, mokytojas pensininkas, anketoje rašo, kad pergyvenęs, jog treti metai neįgauna kelialapio i Likėnus ar Druskininkus..." Jis džiaugiasi jaunios kartos ateitimi, nes, matyt, tik, kad tada bus lengviau gauti tuos nematytus kelialapius. Kartų žodi taria ir kupiškietė medicinos sesuo Bronė Kukulienė: "Po algų ir avansų daug girtų. Ypač statybos bazėje, statybos aikštelėje..." Širvintieškis mokytojas Kestutis Arlauskas, kurio pirmąją novelę atspaudė "Liter ir Menas", postrangauja: "Mes per mažą kovojame su paskalomis ir šmeištais..."

UTENOS NAUJENOS
Utenos rajono kompartijos komiteto posėdyje buvo apžvelgti miesto laimėjimai ir planai ateičiai. Per paskutinį septynetmetį Utenoje buvo pastatytas plačiaekranis kino teatras, vidurinė mokykla, vaikų darželis-lopšelis, daugiaaugščių namų rajonas. Pradėjo darbą laboratorinių elektros krosnelių gamykla, elektromechaninio ir lengvosios pramonės technikumų skyriai. Ateities pasididžiavimu būsiąs trikotažo fabrikas, kuris trikotažo gamybą Lietuvoje padidins 1,8 karto. Jame dirbs 2.500 auđėjų, ir dėlto teks gerokai praplėsti miestą gyvenamais pastatais bei buitinėmis įstaigomis. Posėdyje dalyvavo: rajono komiteto sekr. V. Tvarijonas, trikotažo gamyklos direktorius V. Monstavičius, Daugailių kolchozo pirm. J. Marčinkas, Saldutiškio kolchozo kompartijos sekretorius V. Vilutis, Norvilys sovchozo direktorius J. Čiegis ir kiti partiečiai. Buvo nusiskusta statybinių medžiagų trūkumo kolchozuose ir sovchozuose, nevykusių žemės ūkio ministerijos planavimu. Pavyzdžiui nurodytas Norieikiški sovchozas, kurio vadovai prašė kiauklės, o ministerija jiems suplanavo karvidę, nors kiauklė ūkiui esanti labiau reikalinga.

V. Kst.

Taip Londonas sutiko pirmą sykį čia atsilankiusį nepriklausomos Lietuvos atstovą gen. konsulą dr. J. Zmuidziną ir jo Ponią; kairėje S. Bersėnaitė išeikia Ponių gėlių.

HAMILTONONT

APLANKYS SKAUTININKAI. Balandžio 24 d., pasaulio skautų Globėjo šv. Jurgio progą "Nemuno" ir "Sirvintos" tuntu skautus-es, aplankys vyriausieji skautininkai iš Čikagos. Šią metinę šventę pradėsime dalyvaudami organizuoti su augstaisiais svečiais 10 val. pamaldose. Kadangi vyriausieji skautininkai jau 3 v. p.p. turi būti Toronto, tai iškilminga sueiga ir trumpa lauzo pobūdžio programa įvyks tuojau po 10 v. pamaldų — 11 val. 15 minučių Jaunimo Centre. Iškilmes baigiamos 1 val. p.p. Nors laikas gal ir ne visiems patogus, tačiau kviečiame visus tėvus ir visuomenę gausiai mūsų šventėje dalyvauti.

"Sirvintos" ir "Nemuno" tuntu tulininkai

KATALIKŲ MOTERŲ DR-JOS VALDYBA šaukia visuotinį narių susirinkimą balandžio 24 d., 4 v. p.p., Jaunimo Centre. Susirinkimui pajaukinti Mrs. Wardroff parodys, kaip galima greitai ir pigiai pasigaminti įvairių rankdarbių, drabužių, kaip per 5 min. pasiūti vaikams pirštines, iš senų batų pasidaryti baltinius batukus ir pan. Kviečiamos visos Hamiltono lietuvių moterys gausiai dalyvauti. Būtų gera, kad atsinešumėte popieriaus ir pieštukų braižymui. Narems dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo — kavutė.

VILNIEČIAMS. — S. m. gegužės 28 — 29 d. Čikagoje yra rengiamas Vilniaus V. D. gimnazijos 50-ties metų sukakties minėjimas. Šia džiaugsmo šventę minėjimui rengti k-jai nori pasidalyti su visais Vilniaus krašto lietuviais. Tuo tikslu namuotai išsiuntinėti visiems vilniečiams kvietimai. Deja, VKLS Kanados krašto valdybai ar sąjungos skyriams yra žinoma tik dalis adresų. Šiuo pranešame, kad Hamiltono ir apylinkėje gyvenantieji Vilniaus krašto lietuviai savo adresu siunčia K. Baronui, 1424 King St. E. Apt. 11, tel. 545-3594.

PAREISKIMAS. — S. m. "T2" nr. 13 J. R. paskelbė korespondenciją apie Lietuvos Namų susirinkimą, įvyksį š. m. kovo 6 d., ir rinkimų i Lietuvos Namų valdybą rezultatus. Korespon-

dencijoje pažymima, kas kiek gavo balsų rinkimuose i LN valdybą. Pažymėta, kad kandidatai i LN valdybą ir gavo balsų narys Juozas Kazėmekas.

Šiuo viešai pareiškiu, kad i LN valdybą savo kandidatūros išstatyti nesutikau ir po balsavimo i valdybos pirmininkus palikau sale ir skaitau, kad mano kandidatūros išstatymas be mano sutikimo ir man jau nesant susirinkime buvo neteisėtas.

Juozas Kazėmekas

LIKVIDUOTI LIETUVIŲ NAMUS?
"T2" 11 nr. Jz. P-us rašė apie LN atei. Jo rašinys yra tiesos, bet vienio vietoj suklupta. HLN valdyba yra akcininkų išrinkta namams statyti. Ar ji pajėgs juos pastatyti, kitas klausimas, bet ji neturi teisių likviduoti, nes ta funkcija gali atitekti tikta akcininkų išrinkta likvidacinė komisija.

Antra, siūlymas likviduoti H. L. Namų turtą ir perkelti pinigų i Kanados Lietuvių Fondą, yra neįpriimtinas. Visi žinome, kad Kanados Lietuvių Fondas yra labai kilnus dalykas, bet neužmirškime, kad H. L. Namuose yra labai stambūs akcininkai, kur šeimoms turi po \$4.200, 3.000, 2.000 ir po 1.000. Kaip gali pilietis vieną akciją įsinešęs ar kieno kito šimtinę atstovaudamas nustatyti gaires kitams, ką su jų pinigais daryti? Kas moko juos sutauptyti, tas moks ir panaudoiti.

Pataisa. Buvo rašyta, kad Bajoraitis gavęs 50 balsų rinkimuose i H. L. Namų valdybą. Tai netikslumas, nes jis nekandidavo — buvo savo kandidatūra.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVUI "TALKA" (BANKELIUI)
skubiai reikalingas lietuvių užimti vakuojančiai bankelio vedėjo padėjėjo vietai. Pagaidejaujama žinijimas buhalterijos ir bankinių operacijų. Atlyginimas — pagal susitarimą. Kreiptis i bankelio vedėją E. Lengniką, 21 Main St. E. Room 203, Hamilton, Ont. Tel. JA 8-0511.

"Talkos" valdyba

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS
SPARCIAI RUOSIAMASI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris čia įvyks nuo birželio 30 iki liepos 3 d. Jaunimo Metų komitetas, kurio pirm. Leonas Valaitis išsuntinėjo raštus, nuvertėjančius šių metų reikšmę ir pasirodymą Kongresui. Tame rašte tarp kitko sakoma:

"Šiais metais mes norime įrodyti, kad mes esame jau pakankamai tautiškai subrendę ir esame pasirodę įsijungti i lietuvišką visuomeninį gyvenimą, o laikui atėjus ir pavaiduoti pavargusių lietuvių darbo veteranus, siekiant vieno bendro tikslo — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo".

RYŠIŲ SU LIETUVA TEMA, kurios pirmasis diskusijų vakaras buvo surengtas kovo 19 d. Jaunimo Centre (Žiūr. "T2" nr. 13) toliau kol kas nebus tęsiama. Diskusijų rengėjai — Liet. Bendruomenės Gage Parko apyl. valdyba buvo numatęsi tuojau ruošti diskusijų tęsinį, tačiau paskutiniame posėdyje nutarė palaukti. Priežastis — neigiamas kaikiuros spaudos reaguojimas ar visiškas tylėjimas, be to — nepalankūs tam tikrų asmenų atsiliepmiai.

Minėtos apylinkės valdybos pirm. Stasys Gečas pareiškė savo nusteblimam pamatę net du užgaulingus ir tiesą iškrapančius aprašymus Čikagos "Naujienose". Jis taip pat pareiškė, jog kai kam atrodė diskusijų "vienasališkumas" įvyko ne dėl rengėjų kaltės. Rengiant diskusijas paskaitininkams nebuvo nurodoma, ką ir kaip jie turėtų kalbėti, nors privati buvo manoma, kad du kalbės prieš ryšius, o du — už. Tačiau kai vienas tų, kuris, kaip buvo manyta, pasisakys prieš ryšius, atsiskė diskusijose dalyvauti, o kitas — kalbėjo už ryšius, gal kai kas ir pajuto vienasališkumą. St. Gečas mano, kad spauda neturėtų skubėti kitus kaltinti vienasališkumu, o i diskutuojamas temas žiūrėti ne iš jausminio, bet teisinio ir mokslinio taško.

RED. PASTABA. Galima teisingai vienai ar kitaip, duoti patarimus spaudai, bet tai nepakeičia įvykusių diskusijų vienasališkumo. Organizuojant diskusijas opais klausimais, ne užtenka drąsos — reikia ir apdairumo, besiremiančio ne spėjimu, o aiškiu klausimo pastatymu.

BALANDŽIO 1 D. vakare įvyko antroji lietuvių televizijos programa, kuri dabar bus matoma kiekvieną penktadienį. Ši kartą programa buvo įvairi: neolitunų orkestro muzika, "Antrojo kaimo" kolektyvo pasirodymas, baleto šokis. A. Modesto vadovaujamas neolitunų orkestras sugrojo du šokius, o per vieną iš jų — kartu su orkestru solo dainavo Vanda Stankienė. "Antrojo kaimo" vaidintojai bandė žiurvos linksmiti, duodami tris gabalus iš savo repertuaro — gal ne pačius geriausius. Pabaigai K. Zebrauskaitė, Aldonos Valeišaitės baleto studijos mokinė, atliko "Ugnies šoki". Programai vadovavo dail. Vladas Vijeikis, kuris, kaip pats prisipažino, televizijoje pasirodė pirmąkart. Jis, kaip ir kiti mūsų "televizijos artistai", čia nesijautė kaip savo namuose, vis dėlto reikia vertinti jų gerus norus. Įvadinį žodį tarė programos iniciatorius Anatolijus (Tolius) Slutas, kuris kvietė remti lietuvių pastangas televizijoje. Būtų gerai, kad kiekvieną penktadienio vakarą kuo daugiau lietuvių stebėtų lietuvišką programą ir vėliau programos leidėjams parašytų po laiškelį.

RASYTOJO ALOYZO BARONO naujai išleistoji knyga anglų kalba — "Footbridges and Abysses", šalia ankstesnių įvertinimų amerikiečių spaudoje, buvo plačiai ir teigiamai recenzuota akademiniu išsilavinimo žmonių skirtoje žurnale "Saturday Review". Žurnalo šio Barono knyga įtraukė i rekomenduojamų knygų tarpą ir ją randame balandžio 2 d. nuškaitę i 7 psl.)

datūra atsiėmęs, bet kalkurie akcininkai nepastebėjo ir sudarė 50 balsų. Mandatų komisija tai užprotokavo, o duomenys i spaudą buvo paimiti iš mandatų komisijos akto. Atsiprašome už įvykusių nesupratimą. J. R.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS CHORU KONCERTAS įvyks gegužės 7 d. Jaunimo Centro salėje. Programoje dalyvauja: Toronto Prisiėlimo parapijos du chorai — suaugusiųjų ir studentų, kuriems vadovauja muz. kun. Br. Jurkšas. Po šio koncerto — tradicinis kartūnų balius. Ponių ir paneles kviečiamos atvykti i balių su kartūnų sukleimais — turės progos laimėti vertingas dovanas. Bus premijuojamas penkis įdomiausias ir gražiausias kartūno sukleis. Šokiams gros mūsų visų mėgiama Benni Ferri orkestras. Vakarų pelnas skiriamas įvairiems jaunimo veiklos reikalam. Ypač šiais Jaunimo Metais mūsų jaunimui yra reikalinga didesnė parama. Visi gerai žinome, kad birželio 30 — liepos 3 d. įvyksta visų pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Čikagoje. Mūsų jaunimas irgi norės ten vykti. Padėkime jam apmokėti kelionę. Todėl visi iš anksto rezervuokime gegužės 7 d. šiam koncertui — kartūnų baliumi. Nuosirdžiai kviečia ateitininkai sendraugiai atsilankyti hamiltoniečių ir iš tolimųjų vietovių lietuvių. Šis vakaras tebūna senimo ir jaunimo susirinkimo vakaras. J. P.

ŽUKLAUTOJŲ IR MEDZIOTOJŲ KLUBO metinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 21 d., 7 v.v., 5 Gore Street Grand viešbučio antro aukšto salėje. Įėjimas — iš Gore gatvės. Bus duota metinė apyskaita, renkiami nauji valdomieji organai ir svarstoma klubo ateities veikla. Valdyba kviečia visus klubo narius šiame svarbiame susirinkime dalyvauti.

Kovo 26 d. "kumpių" šauđymas ir "Laimės ratas" davė \$226 pelno. Klubo valdyba

P A D E K A

Nuosirdus ir nepamirštas bendradarbiavimas draugų padėjo "Aukurui" atlikti Hamiltono "Gulbės giesmės" vaidinimą. Didžioji dalis pasisekimo priklauso jiems. Reikiame kulią, bet nuosirdžią padėką: prel. dr. J. Tadaraukui, dail. A. Trumpickui, A. Volungienei, St. Ilgūniui, A. Matulienėi, D. Gutauskieniui, J. Pleiniui, A. Tumačiui, L. Stanevičiūtei, D. Stosienei. Gili padėka priklauso vakarinės ruošėjos: T. Kalmatavičienei, B. Latauskieniui, M. Leparskieniui, S. Panavienei, O. Mikšytei, D. Gutauskieniui, O. Bugailiškienei, P. Bilevičienei, p. Šopienei, J. Paškevičienei, p. Stosienei, K. Dervaitienei, L. Kontenienėi, p. Petratienei, p. Ulbinienėi, D. Pronskutei, A. Kvedarienei, K. Meskauskieniui, H. Rickienei, p. Bajoraitienei, p. Mažulaitienei, p. Petruskieniui ir visoms, kurių neišvardiname, bet jų pagalba buvo labai reikalinga.

Ruosiant "Aukuro" leidinėlių per neapsižiūrėjimą buvo praleista pavarde p.p. J. Juraičiui, kurie padarė didžiąją dalį nuotraukų. Visuomet jau tėtė p.p. Juraičių didelį draugiskumą ir pagalbą "Aukurui", už kurią labai dėkojame. Jūsų visų pagalba liks neužmirštama. Ačiū visiems.

"Aukuro" valdyba

Zygmantas Augustas (A. Stasevičius). J. Grinaius "Gulbės giesmėje" vaidinimo metu Toronto

Nuotr. S. Dabkaus

DR. V. D. KVEDARAS
Dantistas
460 MAIN ST. E.
HAMILTON, Ont.
Telefonas 529-4911

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

21 Main Street East, Room 203 — Telefonas JA 8-0511
Duodamos asmeninės paskolos iš 8% iki \$5.000, mirtigčių paskolos iš 7% iki 66% turto vertės. Už šėrus mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus — 4%. Veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas. Darbo dienos: pirmadienis, trečiadienis ir ketvirtadienis 9 val. ryto — 3 val. po pietų, antradienis ir penktadienis 9 val. ryto — 1 val. po pietų ir 5 val. — 8 val. vak., šeštadienis 9 val. ryto — 12 val.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

"DAILY REPUBLIC" paskelbė aviacijos pulkininko Morris E. Mansell jr. (Travis AFB) pranešimą apie labiausiai pasižymėjusios įgulos išrinkimą vasario mėnesiui. Aviacijoje taip daroma kiekvieną mėnesį, atrenkant įvairiose aviacijos srityse geriausiai pasižymėjusius vyrus. Vasario mėnesio "Top Crew" šešių karininkų sąrašą randame i aviacijos kapitoną Darių V. Bakūną (žurn. V. Bakūno sūnų), apie kurį pranešime pasakytą: "...kapitonas Darius V. Bakūnas to mėnesio navigatoriumi buvo pripažintas už jo nepaprastus sugebėjimus, kuriuos jis parodė nuleisdamas dviejų dienų laikotarpį 810 parašutininkų vos 62 jardu suvestinės nuotolio klaidos tikslumu".

J. BALSIS — 1965 m. biliardo pasaulinis čempionas. Jis yra 43 m. amžiaus, kilęs iš Minnerville, Pa. gimęs ir augęs Amerikoje, lankęs lietuvišką mokyklą; kalba gerai lietuviškai, skaito lietuvišką spaudą ir rašo lietuviškai.

PROF. KUN. KAZIMIERAS TUMONIS buvo ištiktas širdies smūgio. Gydomas Albany, N. Y. Šv. Petro ligoninėje, 245 kambaryje.

JONAS MILASIS, laisvosios Lietuvos kariuomenės pulkininkas, sulaukęs 73 m. amžiaus, mirė kovo 11 d. Los Angeles.

NEKALTAI PRADETOŠIOS MARIJOS seserų metinis suvažiavimas-seimas įvyks balandžio 24 d. Jaunimo Centre, Čikagoje. Užbaigiant seimą, bus tradicinis koncertas, kurio programą atliks pianistė Birutė Smetonienė ir sol. Prudencija Bičkienė, akomponuojant muz. A. Kučiūniui.

PETRAS VIDŽIŪNAS kovo 31 d. vakare lėktuvu atvyko iš okup. Lietuvos pas savo sūnus. Čia gyvena trys jo sūnūs: dr. Juozas Vidžiūnas su šeima gyvena Livingston, Ill. Jonas su šeima — Los Angeles, Calif. ir Jurgis su šeima — Čikagoje. P. Vidžiūnas, kuris šiuo metu jau yra 77 m. amžiaus, dar tebėra guvus ir energingas.

Britanija

K. BARENAS, "Europos Lietuvis" redaktorius, yra įgaliojotas parašyti Anglijos lietuvių šimtmečio istoriją. Didėsni lietuvių būriai atsidiūrė Anglijoje 1870 m., vengdami ilgos karo tarnybos ir priespaudos caro laikais. 1900 m. Britanijoje buvo arti 9.000 lietuvių.

KETTERINGO SKYRIUS kovo 5 d. išsirinko naują v-bą: A. Navickas — pirm., G. Kukanas — sekr. ir

lyvavo didokas būrelis sukatuvininko draugų. J. Sk.

RINKLIAVA JAUNIMO KONGRESUI Apyl. valdybos narys Viktoras Staškūnas užbaigė rinkliavą jaunimo kongresui. Aukojų: po \$15: V. Staškūnas; \$6 J. Sendžikas; po \$5: A. Balčiūnas, E. Čiulinė, St. Druskis, P. Gasperas, I. Gensys, I. Girdevičius, V. Goldbergas, Z. Girdvainis, A. Gustainis, V. Kramslis, V. Miniauskas, H. Matijonaitis, P. Puteikis, J. Puteikis, V. Poškus, M. Riauka, E. Skardienė, K. Silizys, A. Skardžius, Pr. Umbrasas, A. Vanagas; \$3: N. Aukštikalnis; \$2: B. Dabulskis, M. Duoba, A. Kantautas, B. Kaminskas, V. Liudavičius, J. Malskis, A. Motizas, A. Motiejūnas, M. Pareigis, V. Skaržinskas, A. Trakinskas, J. Zebraitis, A. Žemaitis, V. Žurauskas ir V. Vainutis. \$1: J. Okmanas, S. Okmanas, L. Okmanas ir V. Žekonis. Iš viso surinkta \$160. Tai yra nemaža suma iš tokios nedidelės lietuvių kolonijos. Apyl. valdybos vardu V. Staškūnas prašo tautiečių visiems aukojusiems tautiečiams nuosirdžią padėką. J. Sk.

St. Catharines, Ont.

JAUNIMO KONGRESO reikalams St. Catharines lietuviai duosianai aukojų. Nuosirdus ačiū visiem, ypatinai mūsų atstovui Rimui Paulioniui, kuris pravedė rinkliavą.

\$20 aukojų: Tėvai pranciškonai; \$15: J. Girevičius; \$10: J. Skeivalas; po \$5: J. Alonderis, P. Balsas, V. Bendorius, L. Markelis, A. V. Paulionis, R. Paulionis, Z. Piliponis, V. Piragis, P. Polgrimas, J. Sarapnickas, J. Satkus, A. Vickosa; po \$3: V. Alonderis, J. Kalainis, P. Malukas, P. Meškauskas, J. Miškinis, V. Palujanskas, L. Vymatas, P. Štungs, S. Šetkus, K. Stundžia, H. Stungaitis, A. Zubrickas.

* Oberammergau kaimelio gyventojai, vaidinę Kristaus kanciją kas 10 metų, besiruošdami 1970 m. vaidinimui, išsitrinko naują versitąi Ernst Zwick, kuris nori pakeisti iki šiol naudotą tekstą pašalinant antisemitiskų išsireiškimus.

SUDBURY, Ont.
LIETUVISKAI PER RADIJĄ. L. B. apylinkės valdyba gegužės 1 d., sekmdienį, 1.30—2.00 val. p. p. per CHNO radijo stotį perduos lietuvišką radijo pusvalandį Motinos Dienos progą. Visi tautiečiai kviečiami neužmiršti pasiklausyti.

MOTINOS DIENA. — LB apyl. v-ba gegužės 7 d. ukrainietis salėje, 130 Frood Rd., rengia Motinos Dienos iškilmingą minėjimą. Programoje: trumpa paskaita, meninė dalis, šokiai, loterija. Veiks įvairūs bufetai, gros gera muzika ir kt. Visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Pasikviesiti svečių ir draugų. Motinos mūsų neapvylė, neapvylime jų ir mes, raskime laiko jas pagerbti bendrame pobūvyje. LB apylinkės valdyba

DIDŽIAUSIA HAMILTONO APYLINKĖS

KRONAS

REAL ESTATE AND INS. LTD.

366 MAIN ST. EAST. JA 8-8492

SILO:

- Didžiausią pasirinkimą namų, apartamentų, ūkių, verslų ir t.t.
- Daug gerų pirkėjų
- Palankų finansavimą
- Greitą ir sąžiningą aptarnavimą.

Per savo keturias įstaigas (85 tarnautojai) aptarnaujame Hamiltoną ir apylinkes tiesiogiai.

PER CROSS CANADA REALTIES SERVICE LTD. aptarnaujame visą Kanadą.

Kreipkitės su pasitikėjimu

B. Kronas Realtors

Lietuvių mokinių darbu paroda

S.m. kovo 6 d. Prisikėlimo salėje įvyko Toronto šeštad. mokyklos mokinių darbų paroda. „T2“ jau buvo rašyta apie mokyklos priemones, šį kartą sustokime ties mokinių darbais, juoba, kad tos rūšies parodėlė buvo surengta Toronto šeštad. mokyklos pirmą kartą, ir todėl verta su ja susipažinti. Ji pasižymėjo ne tik gausiais, bet ir gana įvairiais bei originaliais mokinių darbais. Ja domėjos patys mokiniai, jų tėvai ir kiti besidomioja jaunimo auklėjimo problemomis.

Su šia parodėle Toronto šeštad. mokykla kaip ir „prisistatė“ visuomenei, parodydama, kaip ir kokių būdu vyksta darbas pačioje mokykloje. Mokytojai ir mokiniai idėjo daug darbo, bet už tai gauti ir gražūs rezultatai. Reikia tikėtis, kad tokios parodėlės Toronto šeštad. mokyklos bus praktikuojamos ir toliau. Ir tai būtų tikslu. Dažnai galime nusišviesti, kad šeštad. mokykloje vaikams nuobodoka. Todėl šalia tautinių šokių, dainavimo, pats pasirošimas ir dalyvavimas parodėleje liutuanistini darbų turėtų žymiai pajavrinti.

Dabar sustokime ties atskirų skyrių bent stambesniais darbais. Ieji skyriai, kuriuos auklėja sesuo Celina ir sesuo Jonė, pasirodė su šiais savo darbais: „Metų laikai Lietuvoje“ — visos klasės darbas, tempera dažais piešinys, vaizduojantis metų laikus Lietuvoje; „Meškiukas rudnindukas“ — keturi lipdyti vaizdai iš rudninduko gyvenimo; karpymas iš popieriaus; piešiniai — grybai, „Dvi vištelės ir malūna vežė“, margučiai, Lietuvos vėliava, lietuviškas kryžius.

II-ji skyriai (auklėtojas — A. Abromaitienė ir A. Bušinskaitė) pasirodė su piešiniais — lietuviška sodyba, rūpintojėliai, Kryžių kalnas, tautos simboliai; iš džiovintų lapų ir popieriaus — Gedimino pilis, tautinės juostos — pieštos ir kiljuotos, margučiai — iškirpti ir piešti; „Plaukė žašėlė per ežerėlį“, „Katė ir pelės“, Miškas — grupinis darbas (medžiai, ežys, voverė, kiškis, paukščiai); pasa-

Seselė Jonė su mokinėmis Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos rankdarbių parodoje

ka — „Dangus griūva“ (iš popieriaus padaryti medžiai ir gyvuliai); „Lapė ir ganyta“; knyga apie Lietuvą — Lietuvos himnas, vėliava, Gedimino stulpai, Vytis...

III-sis skyrius (auklėtoja A. Saplonytė): lietuviškas šulnis, kryžiai, lėlės tautiniai drabužiai, Lietuvos vėliava.

IV-ji skyrius (auklėtojos — ses. Viktorija, J. Rinkūnienė, V. Staškevičiūtė) svarbiausieji darbai: iš geriamų šiaudelių padaryti lietuviški kryžiai, ornamentai, eglutės papuošimai; viščiū eilė rašinėli, pvz. aprašymas apie gintarą; piešiniai — Gedimino pilis, Lietuvos himnas (pauštas ornamentais), Velykų margučiai; Gedimino sponas, knygos aprašymai.

V-ji skyriai (auklėtojai — M. Gudaitienė ir P. Besparis): iš kartono Gedimino pilis ir Geležinis Vilkas, lietuviška sodyba, Baltijos jūra, Klaipėdos švyturys, Vincas Kudirka (paveikslas), Trakų pilis (paveikslas), tautinės juostos.

VI-ji skyriai (auklėtojos — E. Marosienė, Z. Didžbalienė, L. Strumilienė) pasižymėjo gausiais ir įvairiais darbais, ypač VIc skyrius: lapų rinkinys, knyga apie Kauną, knyga apie Zemaitiją, Lietuvos žemėlapis, Ze-

maitytos žemėlapis, lietuviška lėlė, ūkis, knyga apie Vilnių, lietuviški kryžiai, tautiniai raštai, iliustruotos pasakėčios, Lietuvos pašto ženklų rinkinys, Gedimino pilis iš medžio, Lietuvos sodyba žiemos metu, knyga apie Augštaitiją, knyga apie pajūrį, Rambynų kalną, šventoji ugnis — valdūtės, Sv. Kazimiero paveikslas, Vytauto Didžiojo paveikslas, Lietuvos miškas, Lietuvos atkūrimo laikotarpio iškirpti paveikslai ir aprašymai.

VII-sis skyrius (P. Jūrenas): Kudirkos portretas, Gedimino pilis (piešinys), Lietuvos senieji žemėlapis, lietuviška sodyba.

VIII-sis skyrius (P. Urbonienė): tautinės juostos, Lietuvos didelio formato reljefinis žemėlapis, Sv. Kazimiero portretas, tautiniai drabužiai (piešinys), spalvotas Lietuvos žemėlapis.

IX-ji skyriai (St. Liuminienė, A. Kuolienė): Maironio biografija ir raštai (kaligrafinių šriftų), Zemaitės biografija ir raštai (abu grupiniai darbai), mokinių rašto darbai, daktavardžių linksmųjų pavyzdžių.

Verta pasigėrėti šia nauja iniciatyva bei mokyklos atliktais darbais ir laukti kitos panašios darbų parodos sekanciais mokslo metais. J. Z.

Lietuviškų leidinių vitrina

D. Velička informuoja, kad parodinė lietuviškų knygų ir žurnalų vitrina įrengiama Čikagos Jaunimo Centro priemenėje. Ji apims visą lietuvių išeivijos metinę leidinių produkciją. Vitriną rengia Pedagoginis Liutuanistikos Institutas ir Čikagos Augstesnioji Liutuanistinė Mokykla. Projekto paruošė P. L. Instituto lektorius dail. Adolfas Valeška. Vitrinos tikslas — knygos iškelimas į jai deramą viešumą. Čikagos Jaunimo Centras yra tokia kultūrinė darbu susitelkimo vieta, kur per visus metus praeina tūkstantai lietuvių kultūra besirūpinančių žmonių. O svarbiausia, kad tame Centre veikia ir minėtosios dvi mokyklos su ne vienu šimtu jose besimokančio jaunimo. Tose mokyklose, be kitų dalykų, dėstomi ir literatūros kursai. Tačiau jų dėstomų kursų rūmuose praktiškai nebeįmanoma bent krypti konkretesnei formai net atkreipti to besimokančio jaunimo dėmesį į naujai pasirodantį knygą. Taip metas iš mokyklos ir pasilekta ne tik neįmanoma, bet ir nežinoma. O sena pedagoginė patirtis juk sako: kad knyga būtų skaitoma, ji pirmiau turi būti pamatoma. Pirmasis skaitytojo ryšys su knyga yra jos pamatymas, o po to jau seka susidomėjimas, jos įsigijimas ir skaitymas.

Pagrindiniams vitrinos darbams atlikti po \$200 paskyrė: CALM Tėvų Komitetas, kuriam pirmininkauja J. Vasiukevičius; „Draugo“ vardu Tėvai marijonai, kurių vadovybę sudaro kun. Vyt. Bagdanavičius, kun. Pr. Garša ir kun. A. Spurgis; JAV LB Čikagos apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Br. Nainys.

Naujausias savo leidinius šiai vitrinai nemokamai jau atsiuntė „Draugas“, „Terra“, „Lietuvių Dienos“, „Lietuvių Enciklopedijos“ Leidykla, „Sviesa-Santara“. Jei laiški, kuriais yra kreipiamasi į visus lietuvių išeivijos lietuviškų knygų ir žurnalų leidejus, kai kurių leidejų nebūtų pasiekę. Šia proga jie visi prašomi prie šio knygos iškelimo prisidėti. Leidiniai siųstini šiuo adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, U.S.A.

Naujai išėjusios knygos vitrinėje bus laikomos ištisus metus, o žurnalai (vaikai, jaunimo ir suaugusių) keičiami naujam jų numeriui pasirodžius. I vitriną bus dedamos visos praeitų metų gale išėjusios knygos.

Vitriną jau baigiama gaminti. Pilnai galės būti įrengta apie gegužės vidurį. Dėkojama visiems šios priemonės įrengimo talkininkams, o ypač jos mecenatams už apatystiųjų sumų paskyrimą. Iš anksto dėkojama ir tiems lietuviškosios knygos mylėtojams, kurie tai švietimo priemonei išlaikyti atsiųs betkokią piniginę paramą.

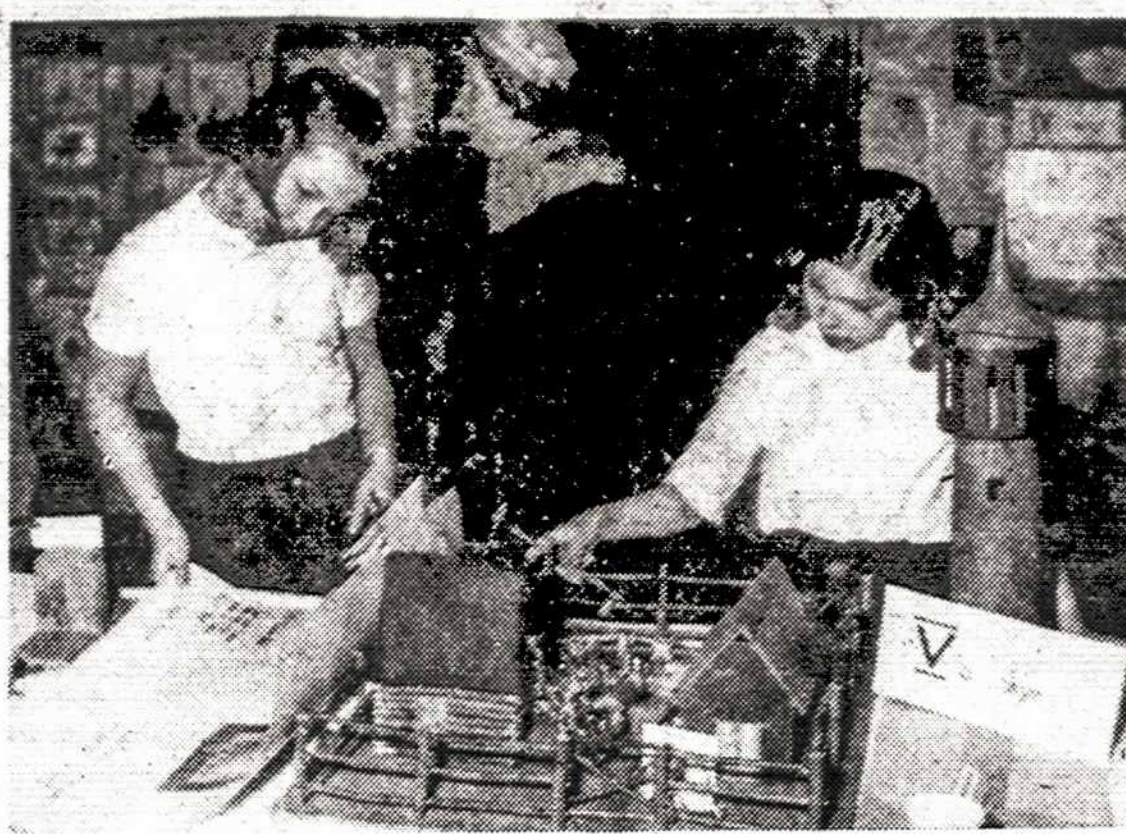
Atsiųsta paminėti

Jaunimo metų kalendorius 1966 m. Išeido PLB valdyba, Klevelande, Ohio, J.A.V. Parengė St. Barzdukas. Spaudė „Vilties“ spaustuve, 6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103, U.S.A. Kaina \$1.00.

Pasaulio Lietuvių nr. 20, sausio ir vasario mėn. 1966 m. Informacinis biuletenis. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Red. St. Barzdukas; redaktinis kolektyvas: Pr. Jodukas, V. Kamantas, E. Karnėnas. Administracija: Edvardas Karnėnas, 1118 Rutherford Rd., Cleveland Hts., Ohio 44121, U.S.A. Prenumerata metams \$2. Atskiro nr. kaina 30 ct.

Varpas. Neperiodinis leidinys, nr. 6, 1965 m. Leidžia Varpininkų filistėrių draugija. Red. Antanas Kučys, administratorius Titas Briškaitis. Administracijos adresas: 1214 N. 16th Ave., Melrose Park, Ill., U.S.A. Šio numerio kaina \$2.

Jurgis Gliauda, DELFINO ŽENKLE. Premijuotas romanas. Čikaga 1966 m., 234 psl. Aplanas P. Jurkauskas. Išeido Lietuviškos Knygos Klubas 4545

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokinės rankdarbių parodoje

Originali dailininkė — Irena Mickūnienė

ALFONSAS DOCIUS

Nuo kubistinio perėjimo priklijuota laikraščio iškarpą, bankos etiketę, gabalas tapeto ir kt. tapo paveikslu dalimi. Nuo to laiko iki šiandien eksperimento, naujos ir kūrybos vardan daug kas buvo priklijuota ir apreminta.

Irena Mickūnienė, kurios darbų paroda buvo surengta Tygesnės galerijoje Toronte irgi yra viena tu eksperimentatorių-kūrėjų. Ji bene vienintelė iš lietuviškos kilmės dailininkų yra pasirinkusi šiuo metu savo kūrybiniam užsimojimams įamžinti „onion skin“ popierių ir senesni rinktose pasirodžius akrilinius arba „Hyplar“ dažus. Ji įmantriai ir švelniai sulieja spalvines plokštumas, suglamžo popierių ir užklijuoja ant kartono. Iš tolo paveikslai atrodo kaip akvarelės, o iš arčiau matyti glamyto popieriaus raukšlų tinkle spalviniai saskambiai, kurie įgauna peršviečiamo stiklo švarumą ir sudaro mikroskopiškai sumažinto vitražo iliuziją.

Mickūnienė tenka skirti „non objective“ dailininkų grupei, nes jos tapyboje vaizduojamųjų elementų nėra. Jos paveikslų gana komplikuoti spalviniai deriniai bei saskambiai dažnam žiūrovui West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, U.S.A. Kaina \$2.50.

Vyskupo P. Būčio atsiminimai. I dalis — 1966 m., 323 psl. Pasirošimas darbu. Surasė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vaisnora, MIC. Aplanas: diėgė P. Jurkus. Išeido Liet. Knygos Klubas 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, U.S.A. Kaina \$3.50.

Publijus Vergilijus Maronas, ENELIJE. Vertė dr. Antanas Rukša. Išeido 1965 m. Juozas Kapocius, 265 C St., So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.

primins rudens rankos paliestus lapučių, gamtą, augmeniją, vandenį. Žodžių, dailininkė pakieka kiekvieno vaizduotei darbo, kuris pilnam šios rūšies tapybos pasigėrėjimui net nėra būtinas. Užtenka pajusti spalvinę harmoniją, triukšmingų spalvų ekstazę ar švelnias nostalgiskas nuotakas neįsivaizduojant tuose tapiniuose to, ko juose galbūt ir nėra. O jei ir yra, tai (prileidžiam) atsitiktinumo, o ne planingo kūrėjos užsimojimo rezultatas.

Kad žiūrovas nebūtų apsinkeintis realistiniais paveikslų pavadinimais, parodoje nesimato nei katalogo, nei darbų sąrašo.

Parodoje buvo iškabinta apie 30 darbų, kurių dalis — galerijos rūsyje — neaprengti. Gana daug neaprengtųjų darbų buvo sudėta ant stalo. Jų tarpe keletas „gusaų“. Teko tikrai apgailestauti, kad jie nerado vietos ant mažos galerijos sienų. Kaip tik šie „gusaai“ svariausiai žodžiais kalba apie dailininkės neeilinį kompozicinio ritmo pajautimą, drąsiai ir užtikrintą teptuko kontrolę, vaizduojamųjų formų įvairumą.

Vietiniai Toronto dienraščiai meno kritikai apie dailininkę, nors ir trumpai, bet palankiai atsiliepė. Po darbais dailininkė pasirašė „Irmic“. Buvo ir yra pasirašančių vien vardais, dauguma pasirašo vien pavardėmis, o čia vėl naujovė — vardo ir pavardės kombinacija.

Būtų malonu, kad dailininkė ateityje perkeltų iš galerijos bent trumpam savo individualią parodą į kurlą nors lietuvišką salę, kad ir lietuviška visuomenė, kuri dar nėra pripratusi meno galerijai lankyti, turėtų patogesnę sąlygą pamatyti ir gal įsigyti.

Pasenusios pažiūros

Dr. V. Srugienė parašytoje istorijoje laikosi pasenusių pažiūrų, kurios šiandien yra reviduotinos. Iki šiol buvo laikomasi minties, kad Lietuva Mindaugo būvusi suvienyta 1236 m., kada įvyko žymus šiaulių mūšis, o dr. V. Srugienė nurodo 1240 m. Kiekvienos tautos krikšto data yra labai svarbi. Spaudoje ir Katalikų Mokslo Akademijos istorijos sekcijos posėdyje buvo pabrėžta, kad Mindaugo krikštas yra visos Lietuvos krikštas, tik dėl kryžiuočių nuolatinių puldinėjimų krikščionybė Lietuvoje ilgai dar negalėjo plėstis, o minimoji negalėjo tas neužkurtuota. Neišryškinta Durbės mūšio, Mindaugo ir Algirdo kovų su totoriais reikšmė Rytų bei Vakarų Europai, Lucko suvažiavimas kaip pirmas mėginimas susitarimo o kelių sprestai tarpautinius ginčus. Mūsų jaunimas dažnai prašo vyresniuosius nurodyti, koki indėlių visuotinę istoriją yra įrašiusi Lietuva, tad naujo vadovėlio pareisi ir yra tai nurodyti. Autorė vis primygtinai vartoja rusų ir lenkų primetą Lietuvos valdovams „didžiojo kunigaikščio“ titulą, kai tuo tarpu žinome iš dokumentų, kad Gediminas, Algirdas, Kęstutis, net ir Vyt. D. Vakarų Europos daugelyje dokumentų buvo vadinami karaliais. Jei pirmieji mūsų istorikai šio svarbaus dalyko nepastebėjo ir klusniai pasisavino rusų bei lenkų (kurie sąmoningai Lietuvos valdovus tituluojami kunigaikščiais, parodyti Lenkijos karaliūs viršenybės) istoriografu vartotus Lietuvos valdovų titulus, tai dar nereikšminga, kad tai yra Lietuvos istorinis palikimas. Jei kam ranka dreba pavadinti

Aiškos klaidos

Yra keletas aiškių klaidų: 1413 m. Horodlės aktu sutarta, kad Vytautui mirus anksčiau už Jogailą, „Lietuva turėtų tekti Lenkijai“ (108 psl.); Aleksandrą išrinkus Lietuvos valdovu, Lietuva vėl nuo Lenkijos atsiskyrė (130 psl.); Kazimiero laikais buvo atsiškyrusi P.; 1569 m. Liublino seimo susitarimu Lietuva, kaip „atskirta valstybė“ ji nustojo gyvuoti“ (165 psl.); dr. Šliūpas su kun. Burba steigė lietuvių parapijas (298 psl.); Vilniaus konferencija įvyko 1917 m. rugpjūčio 18-22 d.; Steigiamasis Seimas išleido konstituciją 1920 m. rugpjūčio 1 d.; prezidentui rinkti kiekvieną apskritį turėjo duoti po vieną atstovą (347 psl.); A. Smetonos valdymo laikais „politinės partijos“ nebuvo nanaikintos, bet jų veikimui sustabdytas (348 psl.); J. Tubelis buvo ministeriu pirmi ninku iki mirties (348 psl.); 1940 m. birželio 14 d. rusai tankai jau riedėjo iš rytu, užėmė Vilnių, nevaržymu (kokiu?) P.), leido veikti didesniai tautinių mažumų mokyklų skaičiui (prie to reikėjo pri-

Nepriklausomybės laikotarpio įvykiai

Lietuvos nepriklausomybės laikais iš visų jaunimo organizacijų, autorės supratimu, gyvai dirbo tik skautai (367). Šių dienų išeivijos jaunimui reikalingas platesnis paaiškinimas ir 1926 m. įvykdytu valstiečių liaudininkų, socialdemokratų ir tautinių mažumų vyliausvės tariamų formų demonstravimo dvasioje: „tuoj pat naikinio karo stovi ir eilė kitų suvaržymų (kokiu?) P.), leido veikti didesniai tautinių mažumų mokyklų skaičiui (prie to reikėjo pri-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ANIOLOS DAUGIRDAS (1776 — 1835), piaristų vienuolis, tebera laikomas nežinomu Lietuvos filosofu. Apie jį parašė veikalą Stefan Kaczmarek lenkų kalba „Aniol Dowgird, fi-lozof nieznaný“ — A. Daugirdas, nežinomas filosofas“. Veikalas 291 psl. išleistas Varšuvoje 1965 m. Ten mini-ma, kad A. Daugirdas 1818 — 1825 m. senajame Vilniaus universitete dėstė filosofiją. Kai 1931 m. universitetas buvo rusų uždarytas, A. Daugirdas dėstė dvasinėje Vilniaus akademijoje. Jis yra parašęs filosofinių veikalų, kuri vienas kritiškai nagrinėja Imanuelio Kanto filosofiją ir vadinasi „Nagrinėjimas įgimtų mąstymo taisyklių“.

KNYGŲ LENTYNA, nr. 4, Lietuvių Bibliografinės tarnybos Biuletenis, iš-einais iš spaudos kas trys mėnesiai ir labai rūpestingai tvarkomas redaktoriaus A. Ružanice-Ružancovo, jau pasie-ke skaitytuos. Su 1965 m. pabaiga Lietuvių Bibliograf. Tarnyba atšventė ir savo gyvavimo dvidešimtmetį. Redaktorius vis dar nusiskundžia, kad nevisi leidėjai Bibliograf. Tarnybą atsi-mena savo leidimais. Anot to, „Jei smulkūs leidėjai (org-jos, parodų ir vaidinimų rengėjai ir pn.) siuntintų apyskaitas, sukaustuvinus leidinius, katalogus, programas ir t.t., kasmet būtų surašyta apie 200 neper. leidi-nių!“ Adresas: Lithuanian Bibliograph-y Service, 1132 North Walnut Street, Danville, Ill. 61832, U.S.A.

VTYTAUTO TAMULAIČIO „Nimble-food the Ant“ (Skruzdėlytės Greitųjų nuotykių), Maryland Books leidyklos išleisti angliskai, pateko į Iowos uni-versiteto, College of Education, Cur-riculum Laboratory, kur visos Ameri-ko pedagogai turės progos susipažinti su mūsų vaikų literatūros kūriniu. Tos knygos paprašė pati tos laborato-rijos direktorė.

ČIKAGOS MENO INSTITUTE neseniai įvykusioje Čikagos ir apylinkės dailininkų parodoje premijomis atžy-mėta visa eilė darbų, tam reikalui iš-leidžiant \$4.850 sumą. Meno instituta baigusį s-gos \$100 premija atžymėtas ir lietuvis dailininkas Adolfas Tamo-liūnas.

ALGIS IVINSKIS, prieš keletą metų baigęs studijas Brisbanės universi-tete Australijoje, lektoriauja Newcast-le universitete.

AUSTRALIJOS LIETUVŲ STU-DENTŲ SĄJUNGOS dėsimajame su-važiavime Sydneyje aktualia paskaitą „Studento vaidmuo bendruomenėje“ skaitė teisininkas Leonardas Karvelis. Suvažiavime dalyvavo apie 80 lietuvių studentų.

DR. J. VALAITIS atlieka mokslinius tyrimus vėžio ligos srityje. Ta proga jo nuotrauką išsidėjo Illinois Cancer News biuletenis, drauge su kitomis žiniomis, liečiančiomis kovą su vėžiu, parašydamas ir apie mūsų tautiečio įnašą ton sritin. Pr. Al.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VALSTYBINIS DAILĖS MUZEJUS Vilniuje, kuriam vadovauja Pranas Gudynas, paminėjo 25 m. gyvavimo sukaktį. Jo fonduose yra apie 70.000 eksponatų, pradedant liaudies menu, lietuvių dailininkų kūryba ir baigiant V. Europos 15-19 š. dailės kūrinius. Centriniam muzėjui priklauso trys skyriai — paveikslų galerija Vilniaus katedroje, gintaro muziejus Palangoje ir prieš porą metų Vilniuje įkurtas te-atro ir muzikos muziejus. Planuojama išleisti išsamų eksponatų katalogą, kryžiuočių pilys prie Nemuno (85 psl.) ir keturi gele k knygos — sun-kaiai iškaitamos Didžioios Lietu-vos Kunigaikštijos padalinimų, trijų spalvų Lietuva Mindaugo laikais, Lietuva XV amžiuje ir administracinis nepriklausomos Lietuvos su lenkų okupuota sritimi ir demarkacijos linija. Gaila, kad paskutinytis be paaiški-nimų — kuri Lietuvos valstybės laikotarpį vaizduoja; yra tik užra-šas „Lietuva“.

Baigiamosios pastabos

Aidžiau pastudijavus, pastabų rastųsi ir daugiau. Nežiūrint au-torės dr. V. Srugienės įdėto di-delio darbo į jos parašytos Lietu-vos istorijos VI-ją laidą, su ap-gailėstamumu reikia pasakyti, kad ta knyga normaliomis sąlygomis liutuanistinės mokyklos vado-vėliu netinka. Aišku, esant būti-nam reikalui, ji bus vartojama. Gaila, kad per 16 metų Š. Ame-rikoje pajėgėme nebologai įsikurti ir net praturėti, o mūsų šeštadi-ninės liutuanistinės mokyklos vis dar yra kūrmosi ir organizavimo si-stadijoje. Tai ypač pasakytina apie tautos istorijos dėstymą: vi-durinei mokyklai nėra tinkamos programos ir vadovėlio. Kas tiko nepriklausomoje Lietuvoje, ne-viskas tinka išeivijoje. Atitinka-mi švietimo organai turėtų sudar-ryti leidžiamų mokykloms vado-vėlių tikrinimo komisiją, kuri tvirtintų vadovėlius. Tenkintis tuo, kas ka parašė, kas ką išleido, nėra tvarkymas švietimo reikalu.

Metodiniai trūkumai

Įprasta yra, jei vadovėlyje yra duodama dokumentinės medžiagos mokiniams pasiskaityti, tai nurodoma ir metrikacija, bet dr. V. Srugienė, nevisur ją nurodo. Ir pasiskaitymui medžiaga gal tiksliau būtų pabagiųje atitinkamo straipsnelio, o neįterpti į vidurį. Geriau palengvina mokiniui orientuotis, kai jis perskaitęs straipsnelį, galė papildomai randa dar pasiskaityti chrestomatijos dalykų. Būtų buvę nepalygi-namai tiksliau po kiekvieno pas-kyrio nurodyti mokiniams pla-čiau tuo klausimu pasiskaityti is-torinės literatūros bei istorinės beletristikos, negu išleisti atskir-ru uždavinių sąsiuvinėli.

Knyga gausiai iliustruota. Gera iliustracija yra didelė vaizduojan-omo priemonė, o menka sugadina mokiniui skaitymu įgytą išpūdį. Todėl nevykusios iliustracijos nu-vertina knyga. Ir dr. V. Srugienė Lietuvos istorijoje koks treč-dalis iliustracijų be jokio knygai nuostolio galima buvo išleisti.

Idėta keletas vertingų žemėla-pių: Gintori keliai (27 psl.), Ais-čių giminės (32 psl.), Lietuvių ir

V. Daugirdaitė-Srugienė, LIETU-VOS ISTORIJA. Seštoji laida. 414 psl. Tiržas — 2000 egzemp-liorių. Kaina nepažymėta. Išeido Terra, 3237 W. 63rd St. Chicago, Ill., U.S.A.

Naują Lietuvos istorijos laidą pasitinkant

Puldinėjimų aiškinimai

Gerokai prasiplenkia su istorine tiesa tvirtinimas, kad X amžiuje apsikrikštiję lenkai ir rusai, „ga-vo naują progą lietuviams puldinti: skelbėsi eina pagonių krikštyti“... Popiežius, katalikų bažnyčios galva, kariaus lenkam ir Vakarų Europos riteriams, eju-siems kardu prūsų krikštijti, ža-dėjo nuodumi atleidimą ir dan-gaus karalystę“ (42). Rusai sta-čiai tiksliai iš viso į Lietuvą nėra renge betkokių misijinių žygių, o ejo tiesiog pasipiešti. Priešmin-dauginiais laikais ir lenkai, dar būdami beveik pagonys, kariškų žygių į Lietuvą krikšto tikslu dar nerengė. Popiežius plėšikams jo-ku atlaidi neskelbė tik besiskun-džiantiems lenkam ir kryžiuo-čiams, kad prisai juos puola, žu-do krikščionis ir degina bažny-čias, leido gintis. Dar vyskupo Kristijono laikais popiežius buvo išpėjęs kryžiuočius, kad jie ne-skriaustu, nepelstų ir vergais ne-verstų prūsų (Plg. A. Seraphim, Preussches Urkundebuch). Bet kryžiuočiai, turėdami politinių tikslų, nesilaikė popiežiaus įspėji-mu: o kaltinami sugebėdavo me-lagingai išsisteisinti. Taip pat yra išleistas popiežiaus dokumentas, draudžias lietuvius prievarta kri-kštijti (Plg. Bunes LUB).

Ginčytini klausimai

Keistai skamba ir tvirtinimas, kad „pūvą ir nešvarūs lavonai“ ne-terštų šventos žemės, „lietuvių ūmirelių kūnas degindavo lau-žuose“ (35). Ir čia pat paduotas ar-cheologų kasinėjimų, surastų pa-laidotų kūrų, aprašymas.

PR. PAULIUKONIS

Mokiniams skiriamoje istorijo-jė dera tik aiškios ir griežtos ži-nios, visokie abejojimai ar gincyti-niai klausimai svarstomi jau stu-dijojų, o ne mokinių, todėl nevie-ta ir tokiams posakiui: isibrovė į Lietuvą normanai „plėšdavo žmo-nių turtą, gali būti, ir prekianda-vo“ (39). Yra ir daugiau panašių abejones keliančių posakių.

Dr. V. Srugienė mėgsta visur kartoti jau seniai kan. A. Aleknos ir kun. St. Ylos sukritikuotą kaip neatitinkantį Katalikų Bažnyčios liturgiją ir niekad Bažnyčios ne-vartotą Dugošo prasminytą Jo-gailos laikais lietuvių krikštijimo būdą: dvasininkai krikštijoti vyrus ir moteris atskirai, būriais, kad būtų greičiau, duodami visam bū-riui vieną krikščionišką vardą“ (98).

Autorė tvirtina, kad Kazimie-ras, išrinktas Lenkijos karaliu-mi, „retai begalėdavo lankytis Lietuvoje“ (126), ir čia pat prie-singai rašo: „jis vis dėlto gana dažnai atsilankydavo Lietuvoje“ (126-27). Toliau sako, kad „Kazi-miero viešpatavimas Lietuvai ne-buvo laimingas: liko daug nesu-tvarkytų reikalų“ (127), bet kon-kretiai nenurodo, kokie liko ne-sutvarkyti reikalai.

Mokyklų steigėjai

Vilniaus jėzuitų kolegija ir vė-liau akademija, buvo įkurta Vil-niaus vyskupo Protosevičiaus ir pačių jėzuitų iniciatyva, o karali-us Steponas Batoras, jėzuitų pašikininimas ir 1926 m. įvykdytu valstiečių liaudininkų, socialed-mokratų ir tautinių mažumų vi-liausvės tariamų formų demo-krafiškumo dvasioje: „tuoj pat naikinio karo stovi ir eilė kitų suvaržymų (kokiu?) P.), leido veikti didesniai tautinių mažumų mokyklų skaičiui (prie to reikėjo pri-

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR.
\$3.000 įmokėti, prie požeminio traukinio, mūrinis 6 kambarių namas, naujas vandens šildymas, modernios virtuvės, viena skola balansui 10-čiai metų; galima užimti nuo sausio 3 dienas.

BABY POINT — JANE.
\$5.000 įmokėti, atskiras rūpių plytų, 6 kambarių namas; privatus įvažiavimas su garažu. Visai arti susisiekimo ir krautinių, dideli gražūs kambariai; tuojau galima užimti; vandeniu alyva šildymas.

QUEBEC — BLOOR
\$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 modernios virtuvės ir naujai įrengta vonia.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO 2-8255 Namų telef. LE 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

Tarptautinės rankinio rungtynės Danija — Lietuva Kauno sporto halėje laimėjo Lietuvos vyrų rinktinė 21:20. Pirmaime kėlinyje pirmavo danai, o antrame netgi buvo pasiekę šešių įvarčių persvarą, tačiau pasekmę išlygino ir nusiųsė Lietuvos nauda Albertas Macežinskas, Vytas Kontvainis, Algis Kenstavičius ir Petras Kisieličius.

Tarptautiniame tinklinio turnyre Leipcge dalyvauja Vilniaus universiteto moterų komanda. Turnyro pradžioje ji pralaimėjo Leipcgo klubo rinktinėi. Nesėkmingai lydoje ir Rygos "Daugavos" komandos atstovės.

Sov. Sąjungos ir Japonijos stalo tenisininkų varžybose, kurios įvyko Le-

ningrade, sovietinėse rinktinėse žaidė L. Balaišytė, I. Bražiūnaitė ir R. Miknevičius. Varžybas laimėjo Japonija.

Vilniaus "Kibirkštis" krepšinininkės Sov. Sąjungos A klasės pirmenybių I grupės baigines varžybose užėmė pirmą vietą ir išsikovojo teisę žaisti stipriausiųjų grupėje. Komandos trenerio A. Gedimino nuomone, centre gerai sužaidė M. Beržinskaitė, pagyrimo nusipelnė L. Vinčaitė, L. Gedminienė, V. Sefelaitė, B. Butėkytė ir komandoje debiutavusi J. Kalužkevičiūtė. Dalis krepšinininkių yra studentės — jų dabar Vilniuje laukia pavasario sesijos egzaminai.

VIEŠAS PRANEŠIMAS

DIENOS ŠVIESOS TAUPYMAS

TORONTO MIESTAS

1966 M. BALANDŽIO 24 IKI SPALIO 30

Miesto taryba patvarkė, kad dienos šviesos taupymo būty laikomasi 1966 metais Toronto mieste nuo sekmadienio, balandžio 24 d., 2 v. ryto, iki spalio 30 d., sekmadienio.

Piliečiai yra prašomi:

PASUKTI LAIKRODŽIUS VIENA VALANDA I PRIEKI NUO 2-RS VALANDOS RYTO SEKMADIENI, BALANDŽIO 24 D.

Miesto taryba maloniai prašo nuširdaus bendradarbiavimo visų piliečių, kad šitas laikrodžių pasukimas i priek būtų visiems naudingas.

Skelbiama burmistro PHILIP G. GIVENS, Q.C., remiantis miesto tarybos instrukcijom, 1966 m. kovo mėn. 16 dieną.

C. Edgar Norris, City Clerk.

GOD SAVE THE QUEEN

780 Queen St. W.
prie Gore Val.
Tel. EM 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Mėniskos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

ASMENINĖS PASKOLOS — 7%
Mortgičiai — 6½%

Atrodo neįtikėtina. Tačiau tai tiesa.
Kur?

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

KREDITO KOOPERATYVE

Už depozitus mokama — 4¾%
Už šėrus 1965 m. išmokėta — 5½%

Dėl šių sąlygų per 3 metus įstojo 1500 narių.

Dėl šių sąlygų kapitalas per 3 metus pasiekė \$1.750.000.

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. 532-3400

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, būstų.

SWANSEA \$10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių, per 2 augštus, naujai atremontuotas, garažas.

BLOOR - DUNDAS \$4.000 įmokėti, mūro atskiras, 5 kambarių (bungalovas) vienaaukis, garažas, didelis gražus kiemas.

KEELE — EGLINTON \$15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 butų apartamentas; prašo \$59.000.

BLOOR — WINDERMERE \$7.000 įmokėti, mūro, atskiras, 7 kambarių, 2 augštų, garažas.

JANE — FINCH 30 akrų žemės, prie didelio kelio.

BLOOR — RUNNYMEDE \$10.000 įmokėti, mūro, atskiras 8 kambarių per du augštus, garažas, privatus šoninis įvažiavimas.

Nerėdę atitinkamo namo bei būsto šiam skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamtos pageldata — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos šeštojo ir septintojo skyriaus mergaičių choras, dalyvavęs šv. Kazimiero minėjime. Chorui vadovavo mokyt. D. Augaitytė. Nuotr. S. Dabkaus

TORONTONT

Lietuvių skautų veikla

Skautų Globėjo šv. Jurgio šventės proga pamaldos — šv. Jono Kr. bažnyčioje šį sekmadienį, balandžio mėn. 24 d., 10 val. Skautai-tės pilnoje uniformoje renkasi i salę 9.30 val. Ta proga bus pašventinta jūrų skautų "Baltijos Laivo" vėliava.

I iškilmingą sueigą — skautoramą skautai-tės ta patia balandžio 24 d., 2.30 v. p.p., renkasi Prisiškėlimo parapijos salėje. Sueigos pradžia 3 val. Turėsime garbingų svečių iš Čikagos — v. sk. Zailskienę ir v. sk. Juodelį.

Tėvai ir visuomenė kviečiami gausiai dalyvauti. Su šia sueiga baigsime žiemos skautišką veiklą.

Balandžio 22 d., šeštadienį, 1 v. p. p., Prisiškėlimo par. salėje paskutinė generalinė repetitacija. Visi programos dalyviai būtinai dalyvauja.

Rambyno tunto tuntiņinkas K. Batūra grįžo iš ligoninės. Linkime jam geros sveikatos ir tikimės jį matyti skautoramose.

Jūrų skautų naująją vėliavą išsiuvino Z. Žolpūtė ir S. Kybartaitė.

"LABAS! AŠ VADINUOSI..."

Toki užrašą galėjai matyti ant daugelio ateitininkų moksleivių kurtinių Toronto Lietuvių Vairų Namuose, kur bal. 15-17 d. įvyko studijų dienos. Taip buvo sudaryti ir išraiškos ant prisegamų ženklų. Pažvelgęs i juos galėjai matyti moksleivių ne tik iš Toronto, bet Hamiltono, Montrealo, Detroito. Jų skaičius svyravo tarp 50-60. Visi gyvai domėjosi paskaitomis, kurias penktadienį ir šeštadienį skaite: R. Repšys, sesuo M. Paulė, kun. Pr. Gaida, K. Manglics, P. Balčiūnas, kun. G. Kijauskas, S.J. Pažymėtina ypač tai, kad studijų dienos moksleiviai aktyviai reikšėsi ir iš klausytas paskaitas atskirais būreliais diskutavo. Iš jų klausimų ir diskusijų buvo matyti, kad ateitininkai moksleiviai suprato paskaitininkus ir jų nagrinėtus problemas. Salia paskaitų, buvo rengtas talentų vakaras ir šokių vakaras. Sekmadienio rytą studijų dienos dalyviai turėjo pamaldas i bendrus pusryčius, kuriais buvo užbaigtos studijų dienos, taip sėkmingai praėjusios. Prezidiumą sudarė: D. Latauskaitė, R. Petrauskas, L. Gustainytė, A. Bušinskas. Studijų dienas organizavo Toronto moksleivių ateitininkų Stasio Salkauskio kuopa, kurios valdybą sudaro: pirm. R. Petrauskas, vicepirm. A. Puteris, sek. L. Gustainytė, kor. A. Bušinskas, išd. A. Stirbys, socialinių reik. vadovas J. Vaskevičius; dv. vad. Rafaelis Sakaly, OFM, globėjas V. Kolyčius. Aktyviai reikšėsi ir viešnia iš Detroito — p. Vilmantienė, at-kų moksleivių globėja. Studijų dienas budriai globojo ne tik Toronto kuopos globėjai, bet ir N. Pr. Marijos seserys, kurioms moksleivės ir moksleiviai lieka giliai dėkingi. Daug iniciatyvos studijų dienų organizavime parodė V. Kolyčius, sėkmingai dirbęs su Toronto moksleiviais ateitininkais. Kor.

Lietuvių Vaikų Namų vyresnioji sesuo Paulė išvyko Čikagon dalyvauti N. Pr. Marijos vienuolijos rėmėjų suvažiavime.

Akademijos Draugijos balandžio 16 d. rengta paskaita, kuriai buvo pakviestas dr. R. Šilbajoris, pristaukė gausų būrį klausytojų i Prisiškėlimo muzikos studiją. Paskaitininkas papasakojo savo išspūdžius iš susitikimų su lietuvišiais Sov. Sąjungoje ir okup. Lietuvoje. Jo tema buvo "Tarp Maskvos ir Vilniaus". Dr. R. Šilbajoris išstius metus gilino slavistikos studijas Maskvoje pagal JAV — Sov. Sąjungos kultūrinį mainų sutartį i turėjo progos išsikalbėti su įvairiai galvojančiais lietuvišiais.

Teismas išteisino policijos pareigūną Robertą Pilkauską, kurį buvo apkaltinusi ponija H. Butler už neva sužeidimą bei rankos su laužymą. Teisme paašikėjo, kad policijos pareigūnas vijosi jos sūnų, kuris nešė daiktus iš konfiskuoto automobilio i namus. Teisėjas C. A. Thoburn pareiškė, kad policininkas ėjo savo pareigas teisėtai, o p. Butler buvusi pati kaltininkė savo nelaimės. "Be jokios abejonės aš, remdamasis pateiktais duomenimis, negaliu bausti kaltinamojo".

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)
pavojus JAV vėl esąs padidėjęs. Maskvoje paskelbti gegužės 1 d. proga šūkiai, kurie skamba žymiai taikingiau Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos atžvilgiu, negu praėjusiais metais. Kinija paklita penktoje vietoje. Visdėlo reikalaujama, kad amerikiečiai išsikraustytų iš P. Vietnamo.

Prancūzų kariuomenė V. Vokietijoje pasitraukdama iš Atlanto Sąjungos ir išsiskeldama iš Vokietijos netektų atominių ginklų, kurie šiuo metu yra jos žinioje — pareiškė JAV valstybės sek. D. Rusk.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai i automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas.
430 RATHURST ST.,
tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Ateitininkų žinios

Šv. Jono Kr. parapijos moksleivių susirinkimas — šį sekmadienį, balandžio 24 d., 4 val. p. p., "T.Z." salėje. Referatą skaitys Aldona Aušrotaitė. Susirinkimo metu taipogi įvyks velykinių margučių rungtynės. Prašome visus moksleivius atsiesti margučius.

Kuopa nuosirdžiai dėkoja šv. Jono Kr. par. katalikams moterims už auką — \$50 kuopos vėliavai išgyti. Taipgi nuosirdi padėka parapijos klebonui kun. Azubaliui už paramą — \$25.

Toronto moksleivių kuopos valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie studijų dienų pasisekimui. Mūsų ypatinga padėka paskaitininkams, seselėms už prieglaudą ir tėvų komiteto ponioms, kurios visus dalyvius maitino: p.p. Dalindienė, Mardosienė ir Norkienė.

Šį sekmadienį, balandžio 24 d., 2 v. p.p. L. Vaikų Namuose įvyks Vaidilūčių būrelis susirinkimas ir jaunųjų mergaičių. Prašom visus dalyvauti.

JURŲ SKAUTIJOS ŽINIOS

— Kovo 29 d. įvyko Pingvinų valties sueiga. Gausų dalyvių būrelį padidino nauji j. jauniai kandidatai.

— Kovo 31 d. Neringos tunto vadijos posėdy dalyvavo 10 vadovų. Posėdy metu užplanuota sezono atidarymui radijo valandėlė jau ruošiam. Viena jos dalis, dalyvaujant gausiam jūrų skautų būreliui, bal. 6 d. buvo įrašyta juostelėn.

— Vykdam L. Skautijos statutą, LJS jūrų skautų — jūrų skautų vadijų bendru nutarimu šaukiamas visuotinis vadovų-vų bei tėvų komitetų atstovų suvažiavimas gegužės 28, 29 ir 30 d. Čikagoje, Jaunimo Centro patalpose. Tunto vadovės-ai raginami gausiai dalyvauti.

— Iš LJS vadijos yra gauti pirmieji vadovų-pasitobulinimo kursų leidiniai. Juose išsamiai nagrinėjami j. skautijos vienetų administraciniai reikalai ir apibūdinamos vienetų vadovų pareigos.

— Pingvinų valties j. jaunį sueiga — bal. 19 d., atradienį, 7 v.v. Prisiškėlimo par. muzikos studijoje.

OTTAWA, Ont.

BALANDŽIO MĖN. lietuviams atskirų pamaldų nebus. Mūsų kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas kasmet, balandžio mėn. pradedant, yra įpareigotas be savo parapijos aptarnauti gretimas Constance Bay vasarvietės bažnyčią. Visi lietuviai kviečiami 11.45 v. ryto dalyvauti Constance Bay bažnyčios pamaldose, kur kun. dr. V. Skilandžiūnas atnašaus Mišias. Po pamaldų visi kviečiami apsilankyti netoliese esančioj p. Buivydų vasarvietėj, kur įvyks sušėtinės vaišės — kavutė.

PABALTIEČIŲ BENDRAS POBŪVIS — SOKIAI nukelti i gegužės 7 d., šeštadienį. Vieta: Parodos aikštėj Convention Hall patalpos. Pakvietimai-bilietai gaunami pas apyl. valdybos išd. p. Radžių. Apyl. valdyba

KOVOKITE

su vėžiu

TIKRINDAMI

SYEIKATĄ IR

AUKODAMI:

CANADIAN CANCER SOCIETY

443 Mount Pleasant Rd., Toronto

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone

535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 6-8503

Mechanikinis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS

(Alen Scop) patikrinimas. Kvalifikuoti mechanikai.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West 527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

DURIE STR.—BLOOR, apie \$7.000 įmok., 7 kamb. atskiras mūr. namas, 2 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiuoju.

KENNEDY—BLOOR, apie \$10.000 įmokėti, 7 kamb. šurkščių plytų atskiras namas, vandenys alyvos šildymas, garažas su 12 pėdų įvažiavu, tik minutė iki Bloor.

HIGH PARK — BLOOR, \$25.000, gražus moderniškas 6 butų, šurkščių plytų atskiras pastatas (6-pleksas), viskas išnuomota, vos keletas metų senumo, 4 garažai, viena atvira skola 10-čiai metų, pirmą kartą pardavimui, gražiausioje gatvėje High Park rajone.

QUEBEC AVE — BLOOR, \$6.000 įmok., 10 kamb. atskir. mūrinis namas, 2 vonios, 3 virt., JANE — BLOOR, apie \$10.000 įmok. puikus liuksusinis vienos šeimos namas, gražiame rajone, užbaigtas poilsio kambarys, moderniškas vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavu, didžiulis kiemas.

JANE—ST. CLAIR, \$10.000 įmok., 5 butų (5-pleksas) atsk. mūrinis pastatas, 12 metų senumo, viskas išnuomota, prašoma kaina tik \$39.800, vertas dėmesio, geras investavimui.

PASITEIRIAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

KEELE — LAWRENCE, \$18.000 įmokėti; gražus mūrinis 11 butų pastatas. Visi butai turi po du miegamuosius. Šildymas alyva. Garažai. \$15.000 metinių pajamų. \$95.000 pilna kama.

KINGSWAY RAJONE, \$30.000 įmokėti už 9 metų senumo 16 butų namą. Šildymas alyva. Garažai. \$19.000 metinių pajamų. 5¼% pirmi mortgičiai. Prašo \$140.000.

PARKDALE RAJONE, \$55.000 įmokėti. 39 butai, 7 metų senumo. Arti Queen — King gatvių Požeminiai garažai. Keltuvai (elevatori) \$50.500 pajamų. Kaina tik \$347.000.

BAYVIEW VILLAGE rajone, \$45 tūkst. įmokėti; puikus 29 butų pastatas. Visi naujausi įrenginiai. Keltuvai, F.M. intercom sistema ir kt. \$40.000 pajamų. Prašo \$275.000.

ARTI TĖVŲ PRANSKONŲ BAŽNYČIOS, \$60.000 įmokėti, naujas 67 butų apartamentinis pastatas. Visi naujausi ir moder. įrengimai. Požem. garažai. Visi butai išnuomoti. \$98.500 pajamų i metus. \$700 tūkst. pilna kaina, ypatingai gera proga naujas pastatas viduryje miesto.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE 6-2738, LE 6-2664

Vakaris — HU. 9-1543.

BLOOR — SYMINGTON, \$17.900 pilna kaina, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai, nauja apšildymo sistema, garažas.

HIGH PARK GARDENS, \$52.000, 17 kambarių gražus namas, arti High Parko. Įmokėti apie \$15.000. Balansas — vienas mortgičius.

CASA LOMA — RAJONAS, \$55.000, 12 kambarių, naujas, su brangiais baldais. Įmokėti apie \$15.000. Balansas — vienas mortgičius.

SPADINA — ST. CLAIR, \$58.000, 18 kambarių tripleksas, didelis sklypas, geros pajamos. Įmokėti apie \$15.000.

RONCESVALLES, \$59.000, 6 butų apartamentas, pajamos — \$8.500 i metus. Įmokėti apie \$18.000.

Del tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENTIUI

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ PARAMA KREDITO KOOPERATYVE

MOKAME

4¾% už depozitus

5½% numatyta už šėrus

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkauotu turto.

VISŲ NARIŲ GYVYBĖ aprausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenas Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario.

DUODAME

mortgičius iš 6½%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

asm. paskolas iš 7%

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARAVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPILNIGŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)
Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS

Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.
Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIŲ IR DOVANŲ

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:
IVAIRIOS SUDETIKUSIOS MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patar nauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Savininkai A. ir S. KALUZA

ALFA RADIO & TV

Parduodame ir taisome televizijos ir radijo aparatus. Taisome šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165 • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. 536-7266 P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi

Service — Dirbtuvė
Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekame lietuvių technika.

T.V. žinioms stotoms ir taisomoms. Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir Hi-Fi.

CLEAR VISION T.V., Hi-Fi 1736 Dundas St. W. Sav. R. STASIULIS

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisome televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodame kompiuterius ir baterijas. Prityrę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. UZBALIS

NEPAMIRSKITE, prieš važinėjant, patikrinkite ir pataisyti savo automobilį! Frank Pettit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1365

Lietuviai LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS
280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paaukuoju pristatant namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)
531-1432 A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikų automobilių pataisymus. Patarnaus ir plovimus.

Prieš perkant vartotas automobilius atvežkite patikrinti: nurodysime visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.
Vežamas turtas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

"SUSIVIENIJO IR NUTILO"

GERBIAMASIS REDAKTORIAU!

Jūsų "Tėvikišką Žiburių" (3.17.1966, nr. 11) atspausdintas vedamasis "Susivienijo ir nutilo". Jame tarp kitko yra teigiamas: "Zveigiant į jos (Lietuvos) praeitį, ypač nuo 1918 m., matyti prie valstybės vairo visokių spalvų vadovybių. Jos visos buvo gerų norų, pasiryžusios tvarkyti kraštą, tačiau tvirtu vadovavimu nepasizymėjo. Trūko joms valstybininkų, pramatinčių Lietuvos grėsmę ir sugebantių ne tik valdyti, bet ir vadovauti. Tai ypač buvo ryški tragiškais Lietuvos momentais, kai reikėjo aiškiai orientuoti gyventojus ir greitai veikti".

Nesileidimas į platesnes diskusijas, noriu suminėti eilę faktų, kurie įgalins padaryti stambias pataisas tokiame galvoje.

Vienas iš tragiškiausių Lietuvos gyvenimo momentų, neabejotinai, vyko 1918 m. gale ir 1919-20 m. Išoriniam pavojui grįžtiškai didėjant, ano laiko vyriausybės viršininkas buvo paminėtas. "P. Smetona, prof. Voldemaras, M. Yčas šiandien (12.20.1918 m.) išvažiuojo, neprašę net kabinetui apie savo išvažiuojimą" (M. Slezevičius, psl. 81, Terra, 1954). Ne nuostabu, kad Kapsuko Mickevičiaus bolševikinė vyriausybė, Maskvos sudaryta ir nešama ir Raudonos gvardijos durtuvų, užėmė Vilnių ir veržėsi plačiu baru į Lietuvos žemę. Tačiau tauta, užburta laisvės, buvo pasiryžusi jos neišsivadėti. Naujos vyriausybės, sudarytos plačios koalicijos pagrindais, priešakyje atsistojo Mykolas Slezevičius. Jam pavyko įjungti ir likiminingą kovą visą tautą. Savo entuziazmu, tikėjimu į tautos gyvastingumą jis grąžino tautos masėms pasitikėjimą, ir, svarbiausia, pasitikėjimą vyriausybe. Apisprendusi ginti Lietuvą pareikalavo: "neatidėliojant atsukti ir išvesti iš Lietuvos teritorijos ginkluotus Raudonosios Armijos būrius... Tai nepadarius bus imtasi tinkamų žingsnių Lietuvos Valstybės žemių neliečiamybei ir jos piliečių liuosių apsaugai" (1.16.1919, U.R. Ministerio nota Maskvai).

1918 m. gruodžio 29 d. paskelbiama, kad Lietuva yra pavojuje ir šaukiami kraštui ginti savanoriai, kuriems pažadama žemė. 1919 m. vasario 13 d. skelbiama pirmoji mobilizacija. Vasario 16 d. paskelbiama krasė karo stovis "ne Lietuvos žmonių laisvei suvaržyti, bet gyventojus nuo bado ginti, apsaugoti krašto nuo plėšikų ir tėvynę nuo išdavikų... Kas nusikals Nepriklausomos Lietuvos išdavimu, bus mirtimi baudžiamas... Agitacija prieš agitaciją, jėga prieš jėgą". Masinei piliečių demonstracijai, kurios nusiteikimą dr. El. Draugelis išreiškė žodžiais: "Imk mūsų gyvybes, imk mūsų turtą, tik neiešk priešams pagalmi mūsų laisvės", M. Slezevičius, dėkodamas už paramą ir padėjimą, pasakė: "Lietuvos valdžia yra pasiryžusi geriau žūti, negu atsisidėti Lietuvos Nepriklausomybės. Geriausiųjų Lietuvos sūnų kraujas, pralietas dėl mūsų žemės laisvės, šaukia mus išverti. Lietuva bus nepriklausoma. Ji kitokia būti negali. (Dienraštis "Lietuva", 8.17.1919, Kaunas). Visuotinė mobilizacija tautos dvasinių energijų ir medžiaginių turtų padarė stebuklus. Lietuva 1919 m. sukurė veiksmingą kariuomenę ir krašto administraciją, išgrūdo Raudonąją Gvardiją už Dau-

gavos, sustabdė lenkų veržimąsi į Pietų Lietuvą, krito mirtinai smūgių Bermonto-Avalovo įsibrovėliams, sudarė sąlygas susirinkti St. Seimui (5.15.1920). Nors St. Seime krikščionių demokratų blokas turėjo absoliutinę daugumą ir galėjo pats vienas valdyti valstybę, tačiau buvo sudaryta koalicinė vyriausybė su liaudininkais, kuri tvarkė valstybės reikalus per trejus metus.

1920 m. spalio mėn. išryškėjus Lenkijos užmačioms užgrobti visą Lietuvą, Steigiamasis Seimas sudarė 7 narių Mažąjį Seimą, o visi kiti jo nariai įsijungė į kovojančios tautos eiles. 2.15.1922 buvo priimtas Žemės Reformos įstatymas, 8.1.1922 buvo priimta Valstybės Konstitucija, 10.1.1922 įvesta savo valiuta-litas, sausio 15.1923 m. revoliuciniu būdu Klaipėdos Kraštas buvo sujungtas su Lietuva: Ir dar daug kitokių pirmos svarbos darbų buvo nuveikti.

Suminėti faktai rodo, kad Lietuvos vyriausybės demokratinės santvarkos laikotarpyje sugebėjo sėkmingai valdyti ir vadovauti. Jos buvo visą laiką artima dialoge su tauta. Tai atlikdavo ji pati, seimas, politinės partijos, visuomeninės organizacijos, laisva spauda. Nebuvo reikalo daryti ad hoc orientaciją. O nelemtas, garsusis posakis "Tauta gali būti ramiai" užgimė ne tais laikais ir negali būti jiems priekigiamas.

Atrodo, kad suplakimas valstybės gyvenimo laikotarpiu, visiškai skirtingų savo dvasia ir reikšimos formomis, ir pritaikymas jiems vienuodu apibūdinimui ir vertinimui nėra patarnavimas nei istorijai, nei žurnalistikai, nei politikai, nei mūsų veiklos atečiai.

Jungiu gilią pagarbą —

Domas Jasaitis

Pastabos apie pastabas. — Atsiliepiamo autorius dr. D. Jasaitis pirmą epizodą iš Lietuvos nepriklausomybės atstatymo laikotarpio, kuriame vyraavo herojinė dvasia. Apie tai buvo rašyta š. m. "T2" 10 nr. straipsnyje "Aukos dvasia". Tada tauta gyveno laisvės kovų entuziazmu ir aukojosi kaip mokyklai. Pasirodėsiu politikų labai trūko. Ir pats M. Slezevičius sakė: "O kas iš mūsų yra pasiryžęs? Visi imamės tokio darbo pirmą kartą, nes reikia" ("Varpas" 1965, nr. 6, psl. 14). Tai visai suprantama. Bet šalia pasirodėsiu stokos iškyla to meto politinių viršūnių, kurių mini dr. D. Jasaitis ir 1965 m. "Varpas" 6 nr., abejotinos vertės laikysena — išvykimas užsienin kritiku valstybės momentu. Taip, tuo tragišku momentu atėjo valdžios M. Slezevičius su koalicine vyriausybe, bet ar tai nebuvo daugiau spontaniškas gelbėjimasis nei politinės vadovybės pramatyta žingsnis? Pagarba tiems žmonėms-gelbėtojams ir kovotojams, bet ar tai pakeičia kitų politinių viršūnių silpnę? Be to, M. Slezevičiaus laikotarpis buvo trumpas. Tai tik vienas nepriklausomos Lietuvos gyvenimo epizodas. Tokių yra ir daugiau. Bet kiek buvo ir tokių, kuriuos politinės vadovybės nebuvo savo augtumoje?

Atskiras klausimas būtų "laikotarpio suplakimas". Nemanau, kad bendras, sintetinis pažvelgimas į nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpį galėtų būti laikomas "laikotarpio suplakimu". Antra vertus, tu laikotarpį išskyrimas, kaip juoda ir balta, irgi yra per daug kategoriškas, nevisai tikroviškas. Pr. G.

Dirbančių moterų skaičius Kanadoje vis didėja. Ypač yra pakilęs nuosimtis dirbančių išteklėjusių moterų, kurios vaikus palieka kitiems saugoti arba siunčia į vaikų darželius. 1965 m. dirbančių moterų buvo virš 2 mil., iš kurių 1.050.000 yra išteklėjusios.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningai ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius gaisrų ir pradeigintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, išsiskirianti sukuriant hemorojus ir patalinti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą, ir nepatogumus bei pagreitina žalingo poveikio audinių gijimą. Šiais tyrimų atvejais, švelniai ir saugiai, įvykdavo hemorojų sutraukimus.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagarsėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tapti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pirmą kartą bus grąžinti, jei nebusite patenkinti.

International Driving School WALDI

Centrinė įstaiga 691 Eglinton St. W. Tel. RO 2-2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

ČIKAGOS...

Atkelia iš 4-to psl.

meryje tokių knygų sąrašą. Ji ten apibūdina šiais žodžiais: "The Lithuanian experience in World War II is described with terror and alleviating nature poetry by a twenty-seven-year-old boy forced into a labor camp". Šią knygą išleido St. Zoharsko vadovaujama "Manyland Books" leidykla. Jos kaina — 5 dol.

PO 5 "TRAVIATOS" SPEKTAKLIŲ, kurių paskutinis buvo balandžio 3 d. Marijos Augst. Mokyklos salėje, Čikagos Lietuvių Opera pradės ruošti pirmąjį lietuviškos operos pastatymą Amerikoje. Sekanti opera bus Karnavičiaus "Gražina", kurios premjera įvyks 1967 m. Šios operos partitura yra neseniai gauta iš Vilniaus operos.

VENIAS ARTIMESNIŲ ČIKAGOS lietuvių parengimui bus balandžio 16 d. Jaunimo Centre įvykstantis Lietuvių Dantų Gydytojų Draugijos rengiamas koncertas — kartūno balius. Jo programą išpildys jaunieji pianistai Daiva Matulionytė ir Ramūnas Kristofaitis; Vitalija Rubytė deklamuos, o Vanda Stankienė dainuos.

SPORTO MEGEJAI balandžio 3 d. turėjo progą pergyventi malonią valandėlę, kai "Lituanica" futbolo komanda, pirmą kartą žaisdama "major" diviziono lauko ir futbolo pirmenybėse, laimėjo du pilnus taškus, nugalėdama pajėgią graikų "Olympics" vienuolikę 3:2.

"Lituanica" dabar žaidžia augščiausioje grupėje, kurioje rungtis stiprios komandos. Yra galimybė lietuviams futbolininkams pasirodyti ir televizijoje, nes dabar kiekvieno sekmdienio vienerios futbolo rungtynės yra filmuojamos ir sekančią dieną perduodamos per Čikagos televizijos 32-trą kanalą.

TREČIOJI LIETUVIŲ PROGRAMA per televiziją balandžio 8 d. buvo skirta lietuvių tautos kančioms prisiminti ryšium su D. Penktadienio rmtimi. Čia buvo iškeltas lietuvių kančios kelias ir viltys į prisikėlimą. Solo dainų šia tema padainavo solistai Dana Stankaitytė ir Algirdas Brazis. Ilgoką prastą ištrauką paskaitė aktorius Leonas Barauskas, Programai vadovavo ir atskirų dalių sujungiamasis mintis davė Valdas Adamkavičius. Ši programa savo turiniu buvo nebloga, tačiau pats techniškas perdavimas nebuvo prieštaisyti. Reikėtų daugiau dėmesio skirti režisūrai ir programos testinimui.

SPORTINIAME GYVENIME vėl užfiksuotas geras lietuvių laimėjimas. Čikagos lietuvių krepšinio laimėjimas Marquette Parko krepšinio pirmenybėse.

Išaiškinamose rungtynėse — kas taps šios Čikagos srities krepšinio nugalėtoju, balandžio 3 d. neolituany krepšinio komanda sutriuškino ameriekiečių Don Weiss penketuką 106:93. Geriausias taškų rinkėjas šiose rungtynėse buvo lietuvių — Wayne Molis — 37 ir Edvardas Modestas-Modestavičius — 36. Jie abu žaidžia Goro Čikagos ameriekiečių — Jamaco Saints komandoje, su kuria š. m. pradžioje buvo nulykę į Ispaniją ir ten dalyvavo tarptautiniame krepšinio turnyre.

Neolituany penketukas Marquette Parko krepšinio pirmenybėse laimėjo antrą kart. Prieš tai jis kelis kartus buvo laimėję Neris krepšinininkai. Čikagos jaunieji krepšinininkai laimėjo dvi pirmąsias vietas S. Amerikos liet. krepšinio pirmenybėse Klevelande balandžio 2-3 d. Jaunųjų A klasėje meisterio vardu pasipuošė Aro penketukas, o B klasėje — Cicero Ateities komanda.

DR. JONAS KALPOKAS, gyvenęs ir dirbęs netoli Čikagos, buvo sunkiai sužeistas auto katastrofoje balandžio 1 d. Po sužeidimo jam buvo padarytos operacijos St. James ligoninėje Chicago Heights vietovėje, tačiau jo gyvybės išgelbėti nepavyko. Jis mirė toje ligoninėje lygiai po savaitės — balandžio 8 d. Toje patalioje katastrofoje žuvo dar du žmonės, o dr. Kalpokas žmona tapo sužeista ir dar tebeguli ligoninėje. Jos gyvybė pavojuje negresia. Dr. Kalpokas buvo 45 m. amžiaus ir gyveno Bradley miestelyje prie Čikagos.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išitira akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevalgumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

ŠYPSĖNOS

Gudresni už policiją

Viename JAV mieste vagys kelis kartus buvo įsibrovę į tą pačią brangenybių krautuvę. Policija sugalvojo krautuvę įtaisyti foto aparatą, kuris, palietus brangenybės, nufotografuotų vagis. Bet vagys buvo gana praktiški. Ši kartą policijai teko įieškoti ir... aparato.

Taip blogai, o taip negerai

Vienas rusas buvo nuteistas 5 metams kalėjimo už tai, kad, kitiems girdint, sušuko: "Šalin Chruščiovas!" Atkėlėsi penkerius metus, rusas grįžo namo ir, norėdamas pasirodyti, koks jis dabar geras sovietinis patriotas, vėl sušuko: — Tegyvuoja Chruščiovas!

Už tai jis buvo grąžintas vėl į kalėjimą kitiems penkeriems metams.

Geriausias draugas

Vienas girtas turistai, bėlopidamas po Alpių kalnus, paklydo ir galvojo, kad jau bus blogai. Bet netikėtai pamatė pas jį atslenkantį šv. Bernardo šunį su konjako bonka, parišta po kaklu.

Parinko Pr. Al.

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT. (ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA — NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO (arti Bloor ir Yonge gatvių)
Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLOCK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585
Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D. Namų ūkių ir bukurio verslo pirmo — pardavimo dokumentų sudarymas, mirtgialai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio valstines namų II augštas. (Jėjimas iš Howard Park Avenue) Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradienį ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. Įstaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIU IR UZSIENTO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612
769-4131

Nudžiugęs turistai sušuko: — Ura! Valio! Ką aš matau! Ateina geriausias žmogaus draugas... su šuniu!

Mažmenos

Kad žmonės nekaltėtų, jog jis ima kyšius, įsigijo kelnes be kišenių.

"Geriausias vaistas nuo pražili-mo — plikė" — nusprendė pra-plikės žilius.

Zuvis sušyla tik kepama.

Kritikas savo rašinyje taip domėjosi rašytojo augimu, tarytum jis būtų suvėjęs, besiruošias jam siūti eluotę.

Jeigu jūroj būtų ne vanduo, o degtinė, žmonės išgertų ją greičiau nei ji išgaruotų.

Paskutinį žodį vištos gyvenime taria katilas, kuriame ji išverdamas.

Esama žmonių, kurie sugeba verkti prie kapo, kuriame dar niekas nepalaidotas.

— Šio sekmadienio rytą, pasukus laikrodį valandą pirmyn, pamaldos — pagal vasaros laiką.

— 10 val. pamaldose organizuoti dalyvauja Toronto Satrijos ir Rambynas skautai. Prieš pamaldas — ventinama skautų vėliava.

— Praėjusį sekmadienį lietuviškos pamaldos vyko pagal naujus lietuviškus tekstus, patvirtintus lietuvių vyskupų ir išleistus knygelėje "Šv. Mišios lietuviškai". Būtų gera, kad šeimos ir pavienie asmenys šias knygeles išgautų ir Mišių metu sekty visą pamaldų eigą.

— Artėjant pirmosios Komunijos iškilimams, nuo praėjusio sekmadienio tikybės pamokos vaikams yra sudaržinamos, įvedant savaitėje tris pamokas: antradieniais ir ketvirtadieniais 7 v. vakaro ir sekmadieniais — po 10 val. pamaldų. Ši antradienį 7 val. vakare, be to, įvyksta tėvų pastarimas dėl iškilimų tvarkos: uniformų vaikams ir bendrų vašių.

— Viešųjų mokyklų moksleiviams, lankantiems tikybės pamokas sekmadieniais, pamokos pasibaigs šį sekmadienį.

— Parapijos kunigai šią savaitę lank: Atlas, Vinona, North Cliff ir Applewood.

— Ši sekmadienį prie bažnyčios bus priimamos aukos lietuvių jaunimo reikalingas.

Kanados religinio meno paroda atidaryta Regis College rūmose Willowdale. Išstatyta apie 80 skulptūros ir tapybos darbų, daugiausia modernaus stiliaus. Parodos organizatoriai tėvas Jėzuitas P. Larisey sutelkė ryškiuosius dailininkus iš visos Kanados ir parodą pavadino "Canadian Religious Art Today II." Paroda atidaryta kasdien dienos metu ir truks iki gegužės 2 d. Iš lietuvių dalyvauja dail. J. Bakis.

Šv. Jono liet. kapinėse pavasario kapinių lankymo diena įvyks gegužės 29 d., sekmadienį. Artimoje ateityje pradedami išlieti antkapiams pamatai, o taip pat įjungiama vanduo. Nuo gegužės 1 d. įvairūs susidėję plastikiniai vainikai nuo kapų nuimami.

J. Karka su ponia ir sūniumi dantų gydytoju dr. Rimantu grįžo iš Floridos, kur praleido savo atostogas.

ISKILMĖS PRISIKĖLIMO PARAPIJOJ

Balandžio 17 d. Toronto Prisikėlimo parapija pašventino naują pastatą, atsiėjęs apie \$250.000. Tai pastatas, kuriame tilps Tėvų Pranciškonų vienuolynas, parapijos ištisos, organizacijos būstinės, kredito kooperatyvas ir salė susirinkimams. Šventinio iškilimų proga buvo atliktos penkių kunigų koncelebracinės pamaldos ir iškilusieji pranciškonų provincijolo Tėvo L. Andreiaus pamokos. Šventinio apeigos atliko T. L. Andrejus, lydimas visos eilės sanbrolių. Ta proga prie pastato buvo susirinkę gausūs būrys parapijiečių, pareigūnų, svečių. Salia parapijos komiteto su dr. J. Sungaila, buvo matyti KLB krašto valdybos pirmininkas A. Rinkūnas su ponia, apyl. pirm. Aug. Kuolas, svečiai iš Montrealio — kun. G. Kijauskas, D. Jurkus, Pr. Rudinskis, Stp. Kęsgaila, J. Lukoševičius su ponia ir kt. Po apeigų dalyviai turėjo progą aplankyti patalpas ir pasivaikinti. 5 v. p. didžiojo Prisikėlimo par. salė įvyko koncertas ir oficialioji dalis. Pastarajai vadovavo par. komiteto pirm. dr. J. Sungaila, kuris tarė ilgesnį žodį. Pabrėžęs naujojo pastato reikšmę lietuvių, jis kreipėsi į parapijiečius ir kitus kviesdamas didesniu duosnumu prisidėti prie naujojo pastato skoli išmokėjimo, nes iki šiol ne trečdalis reikalingos sumos nebuvo suaukotus. Mons. J. Tadarauškas pasveikino Kanados Liet. Kunigų Vienybės vardą, tarp kitko pabrėždamas fi-

nansinę naštą: "Aš žinau, ką reiškia statyba". Toliau sveikino gen. kons. dr. J. Zmuidzinaitis, KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas, apyl. pirm. Aug. Kuolas, K. L.B. jaunimo sekcijos v-bos vicepirm. A. Viskontas. Visi linkėjo, kad tame pastate klestėtų lietuviška veikla. Įvadinį žodį į koncertą tarė T. L. Andrejus, OFM. Kai pakilo scenos uždanga, pasigirdo gausaus parapijos vaikų choro dainavimas, vietomis susijungtas su atitinkama vaidyba. Po to pasirodė naujai suorganizuotas studentų choras su visa eile dainų ir pagaliau mišrus suaugusių choras. Koncerto vainikas buvo jungtinio choro daina "Voveraitė" (A. Ilčiuko). Čia parodė savo jėgą ir darną visi trys chorai. Scenoje jie netilpo (170 chorių), ir dalis turėjo sustoti prie scenos. Publika audringai plojo, ir teko kartoti. Choras akomponavo D. Skrinškaitę, o dirigavo kun. Br. Jurkus, kuriam teko tuos tris choras paruošti šiam iškilimui koncertui. Buvę matyti, kad tai įtempto darbo vainikas, apjungęs net tris kartas. Už tai dirigentas ir chorai susilaukė nuosirdžių padėkų, kurių išreiškė ne tik publika, bet ir klebonas T. Placidas Barius, OFM, kuris padėkos žodžiu priminė ir naujojo pastato architektą dr. A. Kulpavičių, ir rangovus p. Mackevičių su p. Kaziliumi, ir par. komitetą ir visus kitus prisidėjusius. Jaukus parengimas buvo baigtas Tautos himnu ir vaisingis svečiams bei chorams. Bvs.

Toronto Moterų Šalpos Grupė "Daina"

balandžio 23 dieną
Prisikėlimo parapijos salėje
rengia tradicinį
KARTŪNO BALIŲ
Gros BENNY FERRI ORKESTRAS
Trys originaliausios suknės bus premijuotos:
I premija — aukso retėželis su kryželiu;
II — lietuviškas odinis albumas;
III — foto aparatas.
Gausus bazaras ir loterija.
Jėjimas \$2.00.
Studentams \$1.00.
"Dainos" valdyba

KANADOS L. FONDO SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 16 d. Toronto, Prisikėlimo par. muzikos studijoje, įvyko Kanados Lietuvių Fondo narių visuotinis suvažiavimas. Jį atidarė Fondo tarybos pirm. V. Ignaitis. Invokaciją sukalbėjo Prisikėlimo par. klebonas Tėvas Placidas, OFM. Po to buvo sudarytas suvažiavimo preizidiumas iš inž. A. Paškevičiaus (Otava), P. Januškos (Windsoras) ir K. Lukošiaus (Toronto). Pereito tarybos susirinkimo protokolą perskaitė P. Januška.

Tarybos pranešimą padarė pirm. V. Ignaitis. Susikaupus Fonde per \$20.000 jau iškilo reikalingas pinigų investavimui didesniu nuosimūčiu negu dabar. Vienas iš nusivylimų yra palikimų nebuvimas. Antras nusivylimas yra jaunimo medalyvavimas Fonde. Trečias — lietuvių, išsilaukusiu po placiūsius Kanados plotus, išnaši.

Valdybos pirm. dr. A. Pacevičius savo pranešime pabrėžė, kad buvo rūpinatis pinigų sukaupimu, įgaliojinių tinklu, spaudos informavimu (padėka laikraščiams). Pirmasis Fondo vaju buvo paskelbtas 1964 m. spalio mėn. ir davė gerų rezultatų. Fondo inkorporavimas buvo kitas didelis valdybos rūpestis, kuris jau eina prie teigiamų rezultatų. Naujuosiuose istatuose Fondas lieka visi savarankiška nuo bendruomenės institucija. Narių yra 156. Mirę nariai J. Petravičius ir J. Zilys pagerbti atstojimu.

Išdininko pranešimą padarė inž. P. Lelis, kuris pažymėjo, kad Fondas turi tokias sumas bankeliose: "Paramoje" \$16.899, Prisikėlime \$3.117, "Lite" \$3.450, "Talkoje" \$4.066, iš viso \$23.993. Su nerealizuotais šerais yra \$24.403. Revizijos komisijos aktą perskaitė pirm. Pr. Rudinskis. Visas rastas geroje tvarkoje ir pareikšta padėka inž. P. Leliui.

Apylinkių įgaliojinių pranešimą padarė Otavos apyl. vardu inž. A. Paškevičius, St. Catharines — J. Alonderis, Montrealio — J. Lukoševičius. Pelnas pasiskirstytas: \$500 — jaunimo kongresui, \$500 — mokykloms.

Statuto įregistavimo klausimas sukėlė ilgesnes diskusijas dėl sunkumo įregistruoti valdžios istaigose suderintą su Bendruomenės statutu. Nutarta paruošti angliškąjį statutą išsuntinėti nariams, prašant dviejų savaičių laikotarpį pareikšti savo nuomonę raštu.

Fondo Tarybos narių skaičių nutarta padidinti iki 12. Tuo būdu dar išrinkti L. Balsys ir p. Bersėnas.

Vakare Prince George viešbutyje suvažiavimo dalyviai turėjo vakarienę, kurioje kalbą pasakė J.A.V. Liet. Fondo vicepirm. dr. Balukas iš Chicago. Sveikino K.L.B. pirm. A. Rinkūnas ir Toronto apyl. pirm. A. Kuolas. Meninė programos dalį atliko sol. A. Simanavičius, akomponuojamas D. Skrinškaitės. R.

TORONTO WOMEN'S ORT

Vartotų drabužių išpardavimas
Geri, vartoti drabužiai visai šeimai
Data: antradienį, balandžio 26 diena
Laikas: 8 valandą vakaro iki 10 val. vakaro
Vieta: Lietuvių Namai, Dundas — Ossington St.
PASKUTINIS IŠPARDAVIMAS
Trečiadienį, balandžio 27 d., nuo 10 val. ryto —
1 val. po pietų

Dail. Viktoras Bričkus išrinktas pirmininku dailininkų kanadičių draugijos, kuri oficialiai vadinasi "Canadian Society of Painters in Watercolor".

REMĖTĖ JAUNIMO METUS!

Aukos priima Toronto: "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos bankeliai; Jaunimo Metų vajuas pirmininkė V. Tamulaitytė, 102 Quebec Ave., Toronto 9, Ont. Kanadičių aukas taip pat galima siųsti tiesiog finansų komisijai šiuo adresu: Lithuanian Youth Congress, c/o Mrs. B. Judikis, 1794 East 227th St., Cleveland, Ohio 44117, U.S.A.

Visose Kanados apylinkėse yra KLB jaunimo sekcijos atstovai, kurie taip pat renka aukas.

KLB jaunimo sekcijos valdyba

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS, telefonas WA 7-981.
Namų telefonas AM 1-0537.

REIKALINGAS KAMBARYS vyrui lietuvių šeimoje su galimybe išsivirti. Pagaudaijama High Park rajone. Skambinti 767-4014.

RŪTA

— sunkvežimių tarnyba.
Perkraustymas bei pervedimas.
ZEMIAUSIOS KAINOS.
Skambinkite JOE
tel. 248-8217

AUTOMOBILIAI nauji ir vartoti

Nauji: DODGES, CARONETS, VALIANT ir CHRYSLER.
Vartoti: garantuoti geros kokybės.
Teiraukitės pas J. C. (Joe) COFFEY, Tel. LE 4-1191
711 St. Clair Ave. West
Leonard Dodge — Chry

AUKOKITE TAUTOS FONDUI

Lankydami Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų suvenirų, ir įvairių reikmenų krautuvėn.

"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
Sav. A. MYCHAJLOWYCZ
Užsakymai priimami ir paštu.

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

Kanados lietuvių mokytojų konferencija įvyks šį šeštadienį, balandžio 23 d., Toronto Prisikėlimo par. muzikos studijoje. 1.45 v.p.p. — 2.00 registracija. 2.00 v. — atidarymas, o nuo 2.15 val. — paskaitos bei diskusijos iki 9 v.v. Paskaitoms pakviesti mokytojai — Petras Balčiūnas, Adelė Abramaitienė, Ant. Rinkūnas ir Toronto šeštad. mokyklos vedėjas Jonas Andrusis. Konferencijos metu dalyviai galės pamatyti ir Toronto šeštad. mokyklos mokyto priemonių parodą. KLB švietimo komisija kviečia konferencijos darbuose dalyvauti ne tik mokytojus, bet ir jaunimo organizacijų vadovus, tėvus ir kitus, besidomintius lietuvių jaunimo auklėjimu.

Toronto šeštadieninėje mokykloje pamokos pradėdamos šį šeštadienį, balandžio 23 d. Vedėjas Šviesos taupymo laikas prasižada šį sekmadienį. Primenama pasukti laikrodžių rodyklės vieną valandą pirmyn šio šeštadienio vakare. Oficialiai į šviesos taupymo laiką pereinama 2 val. naktį iš šeštadienio į sekmadienį.

KLB Toronto apylinkės valdyba papildytą Stasiu Vastoku, kuris iki šiol buvo pirmuoju kandidatu.

"Dirvos" laikraščio bičiuliai Toronto balandžio 23 d., 7 v.v., Liet. Namuose rengia 50 m. sukakties paminėjimą — balių.

KLK Moterų Prisikėlimo par. skyriaus susirinkimas ir virimo-kepimo kursų užbaigimas — balandžio 24 d., tuoj po Sumos naujojo salė prie kavinės. Programą — p. A. Rusinienės paskaita. Kviečiamos narės, kursantės ir viešnios gausiai dalyvauti.

Valdyba
"Velnio bala" Toronto. Ši sekmadienį, balandžio 24 d., 7 v.v., Šv. Jono Kr. par. salėje R. Šležas rodyd savo paruoštą filmą "Velnio bala" pagal to vardo rašytojo J. Jankaus novelę. Šis filmas buvo paruoštas Bostono universiteto magistro laipsniui gauti ir jau sėkmingai rodytas lietuvių kolo-nijose. Šio seanso rengėjas "Alkos" sambūris kviečia visuomenę šia tara proga pasinaudoti.

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos buvusieji mokytojai ir mokiniai, norintieji dalyvauti šios mokslo istaigos 50-čio jubilėju minėjime s. m. gegužės 28-29 d. Chicagoje, prašomi pranešti savo adresus: Bronius Saplys, 1558 Davenport Rd., Toronto 4, Ont. Tel. LE 7-1503. J. K.

MONTREALIS

"Baltijos" stovyklavietės komitetas gegužės 7 d. AV par. salėje rengia vakarą-balių. Programos sudarymu rūpinasi S. Baršauskas, loterijos — J. Šiaučius, valgių bufeto — J. Blaždzionienė, gerimų bufeto — P. Adamonis ir salės — J. Ladyga.

Stovyklavietės pastatų nakvynėm ir prausyklų statybą vykdys rangovas Lavoie, St. Donat. Sutarties pasirašyta \$1520.00 sumai už medžio darbus, be to, \$100.00 už medžiagos pristatymą į statybos vietą kalne. Medžiagos tiekia stovyklavietės komitetas. Statyba bus pradėta sekantį savaitę ir turi būti užbaigta iki birželio 1 d. Statybos planai paruošti arch. V. Zubo, statybos priežiūrą vykdys stovybos komisija iš inž. J. Kibirkščio, inž. V. Šipelio ir J. Laidygos. Del lėšų stokos šią vasarą dar nenumatoma pertvarkyti vandentiekio, kad jis pasiektų naujuosius pastatus.

Iki šiol stovyklą yra parėmę tik 301 asmuo ir organizacijos. Per trejus metus jie sudėjo jau nepilnus \$10.000. Stovyklavietės komitetas pagristai galėtų didžiulius jau atliktus stovyklavietės darbus. Reikia tikėtis, kad Jaunimo metų proga, į šį konkretų Montrealio lietuvių projektą jaunimui įsijungs ir iki šiol dar nuosaliai tebesą mūsų tautiečiai.

Pr. R. Pasizymėjęs sportininkas. Bal. 14 d. "The Montreal Star" sportykyje radom Algio Gražio nuotrauką ir pranešimą, kad jis priimtas ledo ritulio treneriu Bishop universitete, Lennoxville, Que. Paskutinius 2 metus A. Gražys buvo sporto direktorius-asistentas Loyola College, Montrealyje. Skaitydami aprašymą sužinome, kad A. Gražys 1963 m. šioj kolegijoj gavo B. Sc., o 1964 m. McMaster universitete baigė fizinio lavinimo kursą. Būdamas kolegijoj pasižymėjo trijose sporto šakose ir buvo daug kartų apdovanotas. Sveikinam su nauju paskyrimu ir linkim toliau nepamiršti mūsų lietuviško sporto klubo "Tauras". Tenka prisiminti, kad šio straipsnio autorius Pat Hickey yra lietuvių auklėtinis. Tai amerikietis studentas Loyola kolegijoj, atliekamu laiku "The Montreal Star" sporto korespondentas, baigęs lietuvių Tėvų marijonu gimnaziją Marianopolje, netoli Putnam.

Siuo metu Loyola College turi kiti lietuvių sportininkai. Žinanti A. Gražio keliais: K. Kunčevičius yra vienas iškiliausių šios kolegijos krepšinio žaidėjų. V.

MONTREALIS

Mūsų Kredito Unijos nare

A + A

NADIEZDAI MIKNEVICIENEI mirus, dukrai ADAI PETERAITIENEI, jos šeimai ir giminėms nuosirdžiai užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A

VITUI GLAVESKUI mirus, jo žmonai ONAI ir artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba

Šv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que. 1465 rue de Seve, Montreal 20, P. Q.

— Balandžio 16 d. klube buvo iškilminga vakarienė Miss N. Krištūnas ir Juozui Noriui pagerbti. Dalyvavo apie 400 žmonių.

— Staiga mirė širdies priepuoliu Juozas Kavalskis, 44 m. amžiaus; palaidotas balandžio 15 d. Sherbrook kapinėse. Gedulingos pamaldos atliktos 9 val.

— Rosemonto šeštadieninė mokykla balandžio 16 d. turėjo egzaminus raštu ir žodžiu. Baigusiems bus duodamos dovanos knygomis paskutinę mokslo dieną — balandžio 23.

— Balandžio 16 d. pakrikštyta Justino ir Noeės Kibirkščio dukrelė vardais: Kristina, Dana, Marija.

— Perkant namus iš prancūzų savininkų reikia apdairumo, ypač jei dokumentai daromi pas prancūzus notarus: jie paprastai nepasako, kad savininkai yra ispaniegių mokėti nustatytus mokesčius prancūziškai parapijai. Reikalaukite, kad notaras ant pirmo dokumentų surašytų visas sąlygas ir kad pažymėtų, jog nepriklauso prancūzų parapijai ir nesutinkate toliau mokėti mokesčių, kuriuos mokoje pirmasis savininkas.

— Parapijos margučių vakarienė — balandžio 23 d., 8 v.v. kviečiami visi dalyvauti. Gros geras orkestras, bus šilta vakarienė ir loterija.

— Pirmoji Komunija — balandžio 24 d. per 11 val. Mišias. Iš salės bus einama procesijoje per bažnyčią prie Marijos altoriaus, kur vaikūčiai padės gėles. Visas pirmos Komunijos apeigas tvarkys kun. J. Gaudzė. Pirmoji išpažintis — šeštadienį, 4 v. p.p.; jei kurie atliks išpažintį prie mokyklų parapijose, antrą kartą — nereikės.

— Serga Jonas Girdauskas, laukia vietos ligoninėje. Geriausi linkėjimai pasveikti.

— Vytauto Didžiojo Lietuvių Klubas ima atstoti ant stipresnių kojų. J. Petulio, naujo klubo pirmininko iniciatyva, atgauti visi leidimai, pakeistas personalas, kuris dabar yra priimtinis Montrealio miestui. Padaryta tikra svara ir tvarka aptarnavime ir klubo pastatuose. Balandžio 30 d. vakarą pramatytas oficialus klubo atidarymas.

— Velykų dienos rinkliava — \$339.34. Parapijai aukoj: P. Tamulius \$60; J. Svotelis \$50; R. Lukšas \$44; St. Jaspelkis ir J. Jurevičius po \$40; K. Klemka \$30; Vyt. Klemka ir P. Jurgutis jr. po \$25; Ag. Zilinskienė, Vyt. Šlekis po \$20; A. Mikalojusnas, K. Baltuškevičius po \$15; M. Petras \$14; A. Plaušinis, E. Stokas, A. Jurgutis, F. Stankevičius po \$10. K. J. G.

Lietuviai vietos angliškoje spaudoje pr. savaitę buvo kelis kartus paminėti. "The Montreal Star" bal. 12 d. laidojo radom Doris Giller straipsnį apie modernų šokį ir Birutės Nagienės nuotrauką, kartu su kita modernaus šokio atstove. Straipsnis kalba apie šiuos dviejus šokėjų vadovaujančių individualių grupių būsimą pasirodymą Revue teatre. B. Nagienė pristatoma kaip "Lithuanian born and trained dancer", šokiški televizijoj ir įvairiuose teatruose, dėsanti modernų šokį Montrealyje ir Otavoje. Bal. 15 d. skaitėme to paties laikraščio teatro

Aušros Varty par. žinios

1465 rue de Seve, Montreal 20, P. Q.

— Motinos Dienos minėjimas įvyks AV parapijoj sekmadienį, gegužės 1 d. Programa: Mišios 5 v. p.p., o po to minėjimas salėje.

— Lituanistinių kursų mokslo metų užbaigimas bei iškilmingas aktas ir šokiai bus balandžio 30 d., šeštadienį, AV par. salėje 7 val. vak.

— Skautai ir skautės šaukia šv. Jurgio šventės proga sveiką balandžio 23 d., 5 v. p.p. AV par. salėje. Iškilmingoje sueigoje dalyvauš iš Chicago svečiai vyr. sk. O. Zailskienė ir vyr. sk. Br. Juodelis. Programoje bus įdomus lauzas ir vaisės.

— Pirmoji Komunija vaikams — sekanči sekmadienį per 10 val. Mišias.

— Balandžio 12 d. palaidotas Vyt. Glaveckas, staiga miręs D. Penktadienį, besiruodamas eiti į AV bažnyčią. Žmonai ir giminėms reikiama gilia užuojauta.

— Velykų rinkliava — \$506.50.

— Aukojų bažnyčios fondai: P. Gorklys, J. Girdauskas — po \$5; P. Vitas, P. Kerevičius, J. Adomonis, J. Klimas, P. Vileniškis, J. Staniulis, J. Kesberuk, V. Skaisgiris — po \$10; A. Kersulis — \$14; V. Filipavičius, V. Andrejus, J. Benzaits, J. Stropus, D. Jurkus — po \$15; Z. Lapinas — \$18; B. Jaugelis — \$19; J. Leknickas — \$29; A. Nickle, W. Bunis, J. Gauris — po \$20; S. Kęsgaila, J. Jurenas — po \$25; P. J. Milierai, J. Adakauskai — po \$30; K. Smilgevičius — \$100.

— I lietuvių mokytojų konferenciją, kuri įvyks Torontė šį savaitgalį, rengiasi vykti keturi mokytojai iš Montrealio

— Vyresniųjų moksleivių ateitininkų studijų dienos Torontė dalyvavo kun. G. Kijauskas, SJ, ir penki moksleiviai iš AV parapijos.

"Baltic Missions Still Hope" — skaitėme "The Montreal Star" Canadian Press pranešimą iš Vašingtono balandžio 13 d. Čia kalbama apie pabaltiečių atstovybes įvairiuose kraštuose, ypač Amerikoje, pateikiami Vašingtono esančių diplomatų vardai ir jų pareiškimai. Straipsnyje aiškiai pastebima lyg ir ironija prieš 25 metus rusų užimtų valstybių atstovų atžvilgiu. Kalbėdamas su Lietuvos atstovu J. Kajecku, korespondentas klausia, ar šis galis kada grįžti namo? "Tironija, tokia kaip Sovietų Rusijos, negali trukti amžinai" — atsakė diplomatas. "Mes dirbame ateitį, nes praeitį — kalba 79 m. estų atstovas dr. Spekke, — "mūsų laikas ateis". "Kada ateis — kitas klasimas" — pašaipiai atsako pats korespondentas. V.

kritiko Sydney Johnson pirmojo pasirodymo įvertinimą (šokėjos turėjo 3 spektaklius). Pasidžiaugęs, kad šiuos dviejus šokėjų vadovaujančių grupės davė "... very pleasant evening of aesthetic entertainment..." pristato B. Nagienę kaip "well known and highly respected in Montreal" šokėją ir choreografę, kurios darbą "... I both like and admire". Pasirodymas B. Nagienės grupės turėjusi "lithuanian share". Retai galima apžinti šio kritiko palankesni įvertinimą, tad džiaugiamės ir sveikinam mūsų nepavargstančią šokėją su neeiliniu atsidėkimu. V.

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MOKA už:

Indėlius 5%
Ein. s-tas 4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$20.000 bendros santaupų sumos.

IMA už:

Nekiln. turto paskolas 6.5%
Asmenines paskolas 7.6%
Investicines paskolas 8.4%
Pigus paskolų draudimas iki \$10.000.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v. darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskyrant pirmadienius ir šeštadienis: vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472: diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.

AUTO BEAUTY CENTRE

SUPERTEST GAZOLINO STOTIS

1438 Bathurst St. Tel. 532-2712

Autovežimių nublizginimas — 2-jų metų garantija

Autovežimių plovimas — vidaus ir motoro (shampoo)

25 c. autovežimių plovimas patiemis aptarnaujant.

25 c. kuponas su kiekvienu gazolino pirkimu už 3 dol., kuponas teikia nuolaidą nuo kiekvieno minėto patarnavimo.

Visi autovežimių (body) taisymo darbai ir purškiamasis dažymas.

Budi kvalifikuotas mechanikas.

Maloniai visus kviečia atsilankyti

AUTO BEAUTY CENTRE